

Titulescu visszatér a belpolitikához, de nem a nemzeti-parasztpárt keretei között

Statisztika a konverziós kérelmekről -- Huszonhat
milliárd lej a bejelentett összeg -- A jövő hét elején
törvény lesz az új konverziós javaslatból

Bucurestiből jelentik: A Kamara ma dél-
előtti ülésén Cuza intézett kérdést a kormány-
hoz, hogy milyen intézkedéseket tesz Titulescu
ellen, mivel hivatalban levő és állásából még
fel nem mentett miniszter nem fejtethet ki pro-
pagandát saját kormánya ellen, legkevésbé kül-
földön. Mironescu pénzügyminiszter sajnálattal
fogadta, hogy ezt a kérdést ismét a parlament
nyilvánossága elé hozták. Brătianu György
kérést intézett a külügyminiszterhez, hogy mi-
nél előbb hívja össze a külügyi bizottságot és
az előtt adja meg a részletes felvilágosítást a
napirenden levő külpolitikai kérdésekről. Tata-
rescu liberális hangsúlyozza, hogy diplomáciai
incidensről lévén szó, pártját nem érdekli, hogy
Titulescu lemond, vagy marad de meg kell ál-
lapítani hogy a külpolitika vitelében kezd
ugyanolyan káosz keletkezni, mint amilyent a
belpolitikai téren tapasztalunk. Mironescu pén-
zügyminiszter Tatarescu kifejezése ellen tiltako-
zását jelentette be.

Ioanescu ismerleti a konverziós statisztikát

A Kamara délelőtti ülésének végén Pom-
piliu Ioanescu szólt hozzá a konverziós javas-
lathoz. Érdekes beszéde során hangsúlyozta,
hogy az igazságügyminiszterium statisztikai
osztályából módjában volt megszerezni a hiva-
talan adatokat azokról a konverziós kérvé-
nyekről, melyeket az Argetoianu törvény alap-
ján nyújtottak be. Ezek országreszek arányá-
ban a következőképpen oszlanak meg:

Régi királyság 279.000 kérvény, 736 ezer
hektár, 7500 millió lej.

Bukovina 131.500 kérvény, 190 ezer hek-
tár, 274 millió lej.

Besszarábia 125.000 kérvény, 185 ezer
hektár, 1100 millió lej.

Erdély 163.000 kérvény, 637 ezer hektár,
3820 millió lej.

A kisebb országreszekkel együtt összesen
12.662.938.246 lejt mutat ki pontosan a statisztika,
de P. Ioanescu megállapításai szerint ez
nem teljes, sem végleges, mert különböző or-
szágreszek főleg Erdély egyes bíróságaitól
még hiányzanak az adatok. Legalább a kétszre-
sére tehető az eddig beérkezett adatoknak a
konverzió alá bejelentett összeg, amely mint-
egy 26 milliárd lejre rughat. Tehát maximá-
lisan ennyi lenne a konvertálandó adósságok
összege. Rendkívül nagyfontosságúnak tartja,
hogy ezt az összeget pontos statisztikai adatok
utján hivatalosan állapítsák meg és kéri a kor-
mányt, hogy tegye meg erre az intézkedéseket.
A pontos adatok megszüntetik a probléma kö-
rüli bizonytalanságot és közelebb hozzák a
megoldást.

A Kamara délutáni ülésén Fritz Konnerth

nemzeti-párti szólalt fel a konverziós javaslat-
hoz. Beszédében kiemelte, hogy a javaslat
mennyire hátrányosan érinti a pénzintézeteket.

Aciu (konzervatív): Mondja, képviselő ur,
mennyi pénzt adtak kölcsön az erdélyi száz
bankok románoknak?

Kreuter (német) felhívja a képviselő fi-
gyelmét arra, hogy nemcsak a német, hanem
általában a vidéki bankokról van szó. A német
bankok mindig mintául szolgáltak a többieknek.

Titulescu eszköz volt az angol diplomácia kezében

A kormány megtesz minden lehetőt, hogy
az új konverziós javaslat vitáját minél előbb
befejezze. Péntekig feltétlenül véget ér a ka-
marai vita és azután a szenátus egy-két nap
alatt végezni fog a javaslattal, amely a jövő
hét elejére törvény lehet. A szenátusban ugyan-
akkor indult meg, hogy minél többen szólaljan-
ak fel, ami elhuzhatja a vitát, de mindenkép-
pen valószínűnek tartják, hogy a javaslat vi-
tája és ezzel együtt a parlament ülészaka a
jövő hét elején befejeződik.

A Lupta foglalkozik a Titulescu-üggyel és
annak a meggyőződésének adott kifejezést,
hogy rövidesen megszűnik a hírlapi polémia
ebben a kellemetlen és az egész világ előtt le-
játszódott ügyben. Az Ordinea Noua úgy tud-
ja, hogy Titulescu vak eszköze volt az angol
diplomáciának, amely Oroszország ellen ke-
veri a kártyát és ebben a játszmában Titules-
cu az egyik adu szerepét játszotta.

Az Adeverul ma Titulescu ügyével foglal-
kozva, megállapítja, hogy Titulescu kétségtel-
en

Őn úgy látom a belfölddel akarja megfizettetni
azt a jóvátételt, amelyet külföld már régen lik-
vidált.

Aciu: Az erdélyi német bankok német szub-
venciót élveztek.

Konnerth: Hazugság!

Aciu: Kikérem magamnak! Elnök ur, rend-
reutasítást!

Konnerth: Visszavonom ezt a kifejezést, de
Aciu állítása valótlan és a tényeknek meg nem
felelő.

A Magyar Párt állásfoglalása a javaslat ellen

Ezután Abrudbányay Ede dr. magyar-
párti beszélt a konverzió módosításáról. Előbb
a rossz pénzügypolitikáról beszél, majd a magas
kamatokról és megállapítja, hogy a Banca Na-
tionala kamatpolitikája nem áll hivatása ma-
gaslatán. Majd részletesen kifogásolja a tör-
vényjavaslatot, amelynek nem sikerült kom-
promisszumot alkotnia a demagógia és a ban-
kári reakció között. A javaslatot nem szavazta
meg.

lenül előre megfontolt szándékkal tette meg
nyilatkozatát, kétségtelen tehát az is, hogy
lemondását el fogják fogadni. A következmé-
nye ennek az lehet, hogy Titulescu visszatér a
belpolitikához, de már nem a nemzeti-parasztp-
árt keretei között.

A belpolitikai élet szenzációja tehát Titu-
lescu lemondásának elfogadásával megszünt
az érdeklődés homlokterében állani. Titulescu
visszatérése a belpolitikai életbe most mó-
tot nyújt a különböző kombinációkra, hogy
aktivitását melyik párt keretén belül fejti ki.
Aki jól ismerik a lemondott londoni nagykö-
vet politikai mentalitását, nem tartják kizárt-
nak, hogy a belpolitikába való visszatérés a
liberális párt keretei között fog megtörténni.

Természetesen erre nézve ma még poziti-
vumot mondani nem lehet. Bár nem kizárt
az sem, hogy Titulescunak már kialakult ter-
ve volt nyilatkozatának megtételekor, mert
nem látszik valószínűnek, hogy kizárólag
Cadere tárgyalásai miatt fordult volna a kor-
mány ellen. Az egész csak jól megjátszott
ürügynek látszik, amely minden bizounval
egybevágott nemcsak Titulescu, hanem a kü-
lisszák mögött dolgozó párt terveivel.

Bécs véres vasárnapja

Otvenezer nemzeti-szociálista vonult fel a Ringen --
Összeromboltak egy pótimaházat

Hatezer rendőr igyekezett meggátolni a tüntetést

Bécsből jelentik: Vasárnap délelőtt fej-
ződött be a nemzeti szociálisták három pártnapja. A
rendőrség esetleges zavargásoktól tartott és ezért
hatezer rendőrt és ezer detektívet vezényelték ik
Bécs uccáira. A pártnapok befejezésekor ki is
robbant a várt botrány. Vasárnap délelőtt, a mise
után ötvenezer nemzeti szociálista vonult fel a
Ringen és a felvonulás ideje alatt több helyen ösz-
szeütkezés történt a nemzeti szociálisták és a
szociáldemokraták között.

A Sperl-kávéházban a zsidó név alkalmával

berendezett pótimaházban véres verekedés is tör-
tént, amennyiben egy tizenöttagú nemzeti szo-
ciálista csoport berontott az imaházba. A hívek
erélyesen szembeszálltak velük és véres vereke-
dés keletkezett, amelynek során a nemzeti szociá-
listák összerombolták az imaház berendezését. Vég-
ül is kiszorították őket a zsinagógából. Más he-
lyeken is történtek összeütkezések, amelyeknek
összesen öt súlyos és tizenkét könnyebb sebe-
sültjük volt. A rendőrség a tüntetésekkel kapcsolato-
san harminc embert tartóztatott le.

Október 12-én indul Budapestre és Bécsbe az
Aradi Közlöny hatnapos „Filléres Gyorsa“

Jövő hét keddjén átveszi a város vezetését Arad legutóbb választott tanácsa

Megérkezett a visszahelyezésre vonatkozó rendelet -- Dr. Botioc Elek interimár-bizottsági elnök nyilatkozata

Beszámoltunk róla, hogy *Gherman Joe* kerületi közigazgatási vezérfelügyelő befejezte általános közigazgatási jellegű vizsgálatát Aradváros adminisztrációját illetően, amelyet 1931. év január hó elsejéig visszamenőlegesen fogyanatosított. A városi adminisztráció felülvizsgálatának végeztével *Gherman Joe* vezérfelügyelő Aradváros közigazgatási ügyosztályának tüzetes felülvizsgálatához kezdett, miután jelentését a városi gazdálkodásról hivatali uton a belügyminiszteriumba juttatta el.

A miniszterium, miután megkapta a közigazgatási vezérfelügyelő jelentését, azonnal intézkedett, hogy a *községi tanácsok visszahelyezését elrendelő törvényt alkalmazzák Aradváros vezetését illetően is*. Ebben az értelemben megfelelő módon utasította a temesvári kerületi közigazgatási vezérfelügyelőséget, a melynek hivatalos átirata ma reggel érkezett meg *Botioc Elek* dr. városi interimár-bizottsági elnök címére.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa a hír vétele után azonnal felkereste Aradváros vezetőjét, aki olvasóink számára a következőket jelentette ki:

— Valóban megfelel az *Aradi Közlöny* értesítése a bekövetkezett helyzetről. A temesvári közigazgatási vezérfelügyelőség arról értesített hivatalos átiratában a mai nap folyamán, hogy a törvény rendelkezéseinek megfelelőleg *október hó 11-én, tehát a jövő hét keddjén, délután öt óraker utra átveszi helyét Aradváros élén annak legutóbbi választott városi tanácsa*. Erre az időpontra tehát össze fogjuk hívni mindazokat az urakat, akik a legutolsó választott városi tanács tagjai voltak, ugyanis, mint jogszerűen, ugyanis, mint rendes vagy rendkívül tagok. Ez az összehívott tanácsülés, miután kiegészítte magát, maga fogja ugyanezen az ülésen megválasztani polgármesterét.

Értesítéseink szerint a jelenlegi interimár-bizottság működési megbízatása tehát ezen a napon, *október hó 11-én délután megszűnik*. Érdekes viszont, hogy a jelenlegi interimár-bizottságnak csak három olyan tagja van, akik

tagjai voltak a most visszahelyezendő városi tanácsnak, ezek: *dr. Botioc Elek* bizottsági elnök, *dr. Nagy Sándor* és *dr. Velcsov Géza* bizottsági tagok.

Aradváros magyarsága érthető érdeklődéssel várja tehát a döntő jelentőségű keddi napot, amely arra isz hivatva, hogy visszaadja a polgárság önkormányzati tényleges jogát. Valószínűnek látszik az is, hogy az új szavazás megfelelő számú képviselőt fogja juttatni Arad magyarságát a tanács állandó bizottságában is, amelynek a múltban csak egyetlen egy aktív funkcionáriusa volt, *Velcsov Géza* dr. alpolgármester személyében. Ha Aradváros mind a két alpolgármestere azok közül fog kikerülni, akik Arad magyarságát képviselik a város parlamentjében, ezzel olyan mulasztás talál megközelítő orvoslást, amelyet az időnek és a méltányosságnak minél előbb orvosolnia kell.

„Románia pénzügyi helyzete nehéz, de nem reménytelen,” állapították meg a külföldi szakértők — Az ország pénzügyi helyreállításához a külföld széleskörű támogatása szükséges — A szanálás módozatai

A külföldi szakértők Romániáról szóló jelentését a Népszövetség pénzügyi bizottsága tárgyalás alá vette. Az eddigi távirati jelentések azonban mindeddig nem számoltak be arról, hogy mit is tartalmaz ez a jelentés. Beavatott helyről nyert információk szerint, a jelentés néhány részletét közölhetjük. Ezek a részletek annál nagyobb jelentőséggel bírnak, mivel foglalkoznak azzal a problémával is, amely az utóbbi időben a parlament vitáiban is többször szóba került: *a revalorizáció kérdése*. A külföldi szakértők véleménye szerint a pénzügyi stabilizáció jelenlegi fenntartása Románia részére elemi feltétele annak, hogy az

Hatszáz gyermeket bérált meg Pacha püspök Ujaradon

Megkapóan szép ünnepek között folyt le ma Ujaradon hatszáz gyermek megbérmálása, amelyet *dr. Pacha Agoston* megyéspüspök végzett fényes papi segédlettel. Aradról *dr. Lakatos Ottó* plébános jelent meg a püspök tiszteletére rendezett ebéden, amelyen Ujarad katolikusságának vezető egyéniségei, valamint a községi hatóságok és a megye több községének egyházi vezetője megjelent.

Szerenáddal, *ünnepi fényvel fogadták* vasárnap este *dr. Pacha Agoston* Ujaradon, akit megérkezésekor *Mladin Sever* főszolgabíró üdvözölt. A püspök ezután a templomhoz hajtott, ahol *Mayer Ker. János* apátplébános fogadta. Ma reggel kezdetét vette a bérmálás szentségének kiosztása, amely impozáns keretek között ment végbe.

Az ünnepeket az ujaradi plébánián rendezett ebéd zárta be, amelyen résztvettek: *dr. Pacha Agoston* püspök, *Mayer Ker. János* apát, *Olajos kanonok*, valamint *dr. Lakatos Ottó* aradi plébános. Rajtuk kívül *dr. Hemmen*, az ujaradi egyházközség elnöke, *Mladin* főszolgabíró, *dr. Crisan*, az ujaradi görög keleti egyházközség vezetője és még sokan, az ujaradi katolikus társadalom vezető egyéniségei.

Izgalmas körülmények között fogták el Aradon Mateisz Péter kommunista agitátort

A hajnali rajtaütés — A széttépett és lenyelt jegyzetek — Az ablakon menekülni akaró kommunistát revolverrel kényszerítették megállásra

Rendkívül érdekes körülmények között leplezett le az aradi sziguranca egy készülő kommunista összeesküvést. Ennek során a sziguranca elfogta *Mateisz Péter* ismert kommunista vezetőt is, akinek elfogatása azonban nem mindennapi körülmények között játszódott le. Az elfogatás részleteit, valamint annak előzményeit a következőkben közöljük:

Néhány nappal ezelőtt történt, hogy *Szántó György* magántisztviselőt, ki *Szamadó György* néven írói tevékenységet is kifejtett, a szászrégeni állambiztonsági hatóságok Aradra szállították, ahol szintén kihallgatták. Ennek a kihallgatásnak a során állapította meg az aradi sziguranca, hogy *a közeljövőben a kommunista pártnak egy bizalmi embere jön Aradra*, hogy a lanyuló mozgalmat felélénkítse.

Ciorescu Tache sziguranca-főnök utasítására tehát az állambiztonsági hivatal emberei házkutatásokat tartottak az ismertebb aradi kommunistáknál, abban a reményben, hogy lakásukon megtalálják a szóban lévő kiküldöttet. Az ötödik házkutatás, amelyet *Kis János* Mósóczy-telepi rádiószerelelnél tartottak, eredménnyel is járt. Már szürkület volt, amikor a sziguranca emberei *Kis János* lakásába léptek és a homályos szobában először nem is lehetett pontosan megállapítani, hogy kik tartoz-

kodnak ottan. Az asztalnál egy férfi ült, aki előtt jegyzetek heverték. Amikor ez *Ciorescu* sziguranca-főnököt meglátta, *a jegyzeteket hirtelen összetépte, azokat szájába tette és lenyelte*. A sziguranca emberei ekkor hozzáugrottak és a jegyzetek egyes darabkáit még sikerült megkaparintaniok, azonban azok nagyobb részét a férfi — akiben legnagyobb meglepetésükre *Mateisz Péter* ismerték fel — lenyelte. *Mateisz* ezután egy óvatlan pillanatban *kiakart ugrani az ablakon és ebben Ciorescu sziguranca-főnök csak úgy akadályozhatta meg, hogy revolvert fogott rá*. *Mateisz* ekkor megkötöztek és felvitték a rendőrségre. Vele együtt állították elő *Kis János* is.

Mateisz Péter egyike volt az 1929-iki temesvári véres munkástüntetés megszervezőinek. Ekkor azonban sikerült Temesvárról megszöknie és a hatóságok szeméi elől eltűnt. Mint most megállapítást nyert, *Oroszországba szökött, ott agüátoriskolába járt* és a múlt év júliusában tért vissza az országba. Azóta a kommunista párt erdélyi és bánági tartományi bizottságában dolgozik és földalatti munkát fejt ki. Elfogatása alkalmával egy hamis személyazonossági igazolványt találtak nála, valamint egy körutazási jegyet, amelyről megállapíthaták, hogy legutóbb *Kolozsváron* volt

aktuális gazdasági nehézségeket leküzdhesse.

— *Románia pénzügyi helyzete nehéz, azonban nem reménytelen* — írja a jelentés. A lejt eddig is kielégítő helyzetben sikerült tartani, a miből arra lehet következtetni, hogy a román nemzeti valutát a jövőben is sikerül megvédeni.

A külföldi szakértők véleménye szerint Románia pénzügyi helyreállítása lehetséges, azonban ehhez az országnak feltétlenül a külföld széleskörű támogatását kell megszereznie. Ennek a segítségnek a külföld részéről történő egész sereg könnyítésben kellene megnyilvánulnia, még pedig minél előbb. Az első könnyítésnek a Népszövetség szakértői szerint abban kell állania, hogy függesszék fel az ugynevezett politikai tartozásokat, vagyis azokat, amelyeket a román államnak a külföldi országok kormányainak kell fizetnie. Ezeknek az adósságoknak az összege, amelyeknek tekintélyes részét a Hoover-moratóriummal már időlegesen felfüggesztették, negyvenmilliárd lejt tesz ki, míg az annuitásai 500 millió lejesek. A második könnyítés pedig az lenne, hogy ideiglenesen és korlátolt időre függesszék fel a román állami értékpapírok amortizációját. Amint a szakértők jelentéséből kitűnik, Románia kötelezné magát arra, hogy minden korlátozás nélkül, teljes egészében kifizesse külföldi adósságait. A könnyítés csupán abban állana, hogy az amortizáció fizetését elhalasztanák, ami a kincstár részére két és fél milliárd lei megkönnyebbülést jelentene. Ugyanekkor Románia a sztrajk konferencián megállapított kedvezményeket is élvezné és pedig: a gabonáinkra alkalmazott preferenciális rendszert, valamint azt az alapot, amelyet a gabonaárak revalorizációjára fordítanak.

Itt írjuk meg egyébként, hogy parlamentil kezdeményezésből *I. Modreanu* képviselő törvényjavaslatot nyújtott be a külföldi adósságok fizetésének felfüggesztéséről. A javaslat szerint öt évre, 1937. október elsejéig felfüggesztenék külföldi adósságaink törlesztését. A javaslat szerint az így fennmaradt összegeket csak a katonatisztek, tisztviselők, nyugdíjasok fizetésére, valamint az állam egyéb belső kötelezettségeire lehetne fordítani. A javaslat még nem került szavazás alá és azt előreláthatólag a törvényhozó házak nem teszik magukévá, annál is inkább, mert — mint épp fentebb írtuk, — a Népszövetség most tárgyalja a külföldi szakértőknek azt a jelentését, amely Románia pénzügyi megsegítését foglalta magában.

Már 3000 lejért készít elegáns öltönyt Huppert és Goda Strada Barițiu 13 (Rákóczi-ucca)

A budapesti rendőrség elfogta Talányi Ottót, az Erdélyi Bank sikkasztóját

Az aradi rendőrség munkája -- Köröző távirat negyvenhat államnak -- Az elfogatás izgalmas részletei

Rejtélyes nő szerepe a nagy szenzációt keltett bűnügyben

Az Erdélyi Bank aradi fiókjánál történt sikkasztás ügyében tegnap délután döntő fordulat állott be, amennyiben a budapesti rendőrségnek sikerült Talányi Ottót, a pénzintézet sikkasztó pénztárnokát elfognia. Az elfogatás előzményeiről, annak részleteiről az alábbiakban számol be az *Aradi Közlöny* munkatársa:

A sikkasztás hírének vétele után *lanca* Traiánnal, a bűnügyi osztály vezetőjével az élén, az aradi rendőrség teljes apparátussal bevezette a nyomozást Talányi Ottó kézrekerítésére. Már a kora délutáni órákban értesítettek Talányi szökéséről a rendőrségek bucaresti vezérigazgatóságát, amellyel tudatták az Erdélyi Bank pénztárnokának pontos személyleírását is. A bucaresti-vezérigazgatóság *erről távirati értesítést küldött a rendőrségek Bécsben székelő nemzetközi központjának*, amely viszont negyvenhat tagállamának adta le a körözést. Ettől a körözéstől függetlenül az Erdélyi Bank budapesti központjával tudatta az eseményt, amely viszont *jelentést tett arról a magyar főváros rendőrségének*. Így tehát már a szombati nap folyamán a nemzetközi rendőrség is bekapcsolódott a Talányi utáni nyomozásba, de főleg a budapesti rendőrség fejtett ki ebben az ügyben nagyarányú vizsgálatot, mivel már első pillanathban a legvalószínűbbnek azt tartották, hogy Talányi Magyarországra felé vette útját.

A bravuros nyomozás

Ettől függetlenül azonban az aradi rendőrség szinte óráról-órára kinyomozta, hogy hol járt, mit tett, kikkel és mit beszélt az utóbbi napokban Talányi Ottó, mivel így akarták kideríteni a sikkasztás eddig még napvilágra nem került kulisszatitkait. Az Aradon megindított nyomozás során sikerült megállapítani — mint azt már vasárnapi számában az *Aradi Közlöny* jelentette — hogy Talányi az utóbbi hónapokban nagyon gyakran járt át Magyarországra. Rendesen a hét végén utazott el és vasárnapját töltötte ottan, hétfőn pedig rendesen jelentkezett hivatalában. Megállapította a rendőrség azt is, hogy

elutazása napján női nipereszerkeket vásárolt be

és amikor kocsin az állomás felé tartott, a kocsit kétszer is megállította, első alkalommal egy manikűrkészletet, másodszer pedig egy női retikült vett. Ebből a rendőrség arra következtet, hogy Magyarországon egy nőismerőse várhatta és hogy a gyakori magyarországi kirándulások is ezzel magyarázhatók. Amikor a Curticiról kapott értesítés alapján kétségbevonhatatlanul megállapítást nyert, hogy Talányi Magyarországra felé vette útját, a pesti rendőrségnek ismételt jelentést adtak le erről, amelynek aztán *tegnap délután sikerült is Talányit elfognia*.

Az elfogatásról ma délelőtt kapott telefon-értesítést Moskovitz József, az Erdélyi Bank aradi fiókjának igazgatója. A jelentés szerint Talányit egyik rokona, *Czedly Péter lakásán fogták el*. Mint megállapítást nyert, Talányi először Orosháza környékén szállott ki, ahol egyik rokona tanyáján tett látogatást. Mint az *Aradi Közlöny* már megírta, a sikkasztó pénztárnok édesanyja Orosházán lakik. Akkor, amikor felesége kimutatást kért az Erdélyi Banknál lévő 250 ezer lejes folyószámla-letétjéről és amikor a legnagyobb megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy a 250 ezer lejből csak

7300 lej maradt meg, Talányi azt mondta feleségének, hogy *a pénzt kis részletekben édesanyja Orosházai címére utalta át*, ahol azután ezeket az összegeket jó helyre kölcsönözték. A rendőrség feltételezte, hogy a pénztárnok esetleg Orosházán lévő édesanyjához megy és ezért ide is küldött távirati értesítést. Talányi azonban tartott attól, hogy Orosházán elfogják és ezért

édesanyját nem látogatta meg, hanem a város megkerülésével ment rokona tanyájára, — Hogy itt mit végzett és hogy ezt a látogatást miért tartotta fontosnak, azt egyelőre még nem sikerült megállapítani.

Az Orosháza melletti tanyáról Budapestre utazott, ahol Czedly Péter nevű rokonát kereste fel. A rendőrség eddig még nem tisztázta sem Czedlyné, sem annak a nőnek szerepét, akit Talányi elfogatása alkalmával Czedly lakásán találtak. A budapesti rendőrséggel ugyanis közölték Talányi Pesten lakó rokonainak a névsorát és ennek alapján a bűnügyi hatóságok Talányi több rokonát keresték fel, míg végül is Czedlynél sikerült az aradi sikkasztó bankpénztárost megtalálni. Az elfogatás rendkívül érdekes körülmények között folyt le. Talányi, aki talán még sem számított arra, hogy negyvennyolc órán belül elfogják,

megdöbbenve, halászápadtan nyújtotta át igazoló iratait a rendőrség embereinek,

majd pedig, amikor a detektívek felszólították, hogy kövesse őket, szó nélkül vette kalapját, és elindult velük a főkapitányság felé. A bűnügyi hatóságok emberei kihallgatták Czedly Pétert, *valamint azt a nőt is, akit Czedly lakásán találtak az elfogatás pillanatában*. A rendőrségnek ugyanis az volt a gyanúja — és ezt a megejtett kihallgatások részben alátámasztották — hogy Talányi csak rövid ideig akart Budapesten tartózkodni és hogy külföldre akart szökni. Vizsgálat indult meg az irányban is, hogy *Czedly tudott-e a sikkasztásról, vagy pedig elő akarta-e segíteni Talányi szökését*. Erről a nőről Czedly azt vallotta, hogy az ő barátnője, de a rendőrségnek az a véleménye, hogy a nőt Talányi is ismerte és talán

A Gömbös-kormány leszállítja a költségvetést Uj pártot alakít Gömbös — Eckhardt belép a kormányba — Az új kormány eskütele

Budapestről jelentik: A Gömbös-kormány programjának első pontja, mint hírlik, az lesz, hogy az ország költségvetését erélyesen leszállítják. Imrédy Béla pénzügyminiszter 750 millióra akarja a költségvetést leszorítani, három éven belül 700 millió pengőre. Ezt elsősorban a személyi és dologi kiadások csökkentésével óhajtja keresztülvinni.

Az Uj Nemzedék értesülése szerint, az egységes párt attól tart, hogy Gömbös új pártot alakít, amellyel háttérbe szorítja majd az egységes pártot és megfosztja eddigi vezérszerepétől. Állítólag Gömbös megegyezés akar létrehozni a kisgazdákkal, akiknek kikötésük az egységes párt kizárólagos kormánytámogató szerepének likvidálása.

Hírek szerint Eckhardt mégis belép a kormányba, miskolci beszéde ellenére, amelyben élesen kikelt Gömbös ellen.

Gömbös kedden este rádióelőadást tart,

éppen ő volt az, akinek az Erdélyi Bank pénztárnoka Aradon a manikűrkészletet és a retikült vásárolta.

Megmotozása alkalmával Talányinál az elvitt pénz tekintélyes részét megtalálták és csupán az a jelentéktelen összeg hiányzott, amelyet utközben költött el. Ma egyébként az Erdélyi Bank aradi fiókjánál megjelent Talányi egyik rokona, aki kijelentette, hogy

a még fennforgó hiányt megtéríti és így a pénzintézetet károsodás nem éri.

A bank arra kérte a budapesti rendőrséget, hogy szállítsák Orosházára Talányit, egyrészt annak megállapítása végett, hogy az ottani tanyán mi történt, másrészt pedig azért, mert tisztázásra szorul az, hogy Talányi valóban édesanyjának küldötte-e azokat az összegeket, amelyeket felesége előtt említett. A budapesti rendőrség Talányinál különböző feljegyzéseket talált, amelyek 50—100—200 pengős átutalásokról szóltak. A bűnügyi hatóságok most minden átutalt összeg eredetét tisztázni kívánják, mert ilyen esetben minden — még a legkisebb összeg is gyanús. *Talányival együtt Czedlyt és a lakásán talált nőt is Orosházára vitték* újabb kihallgatás végett.

Ma délben egyébként Rácz Sándor dr., az Erdélyi Bank aradi fiókjának jogtanácsosa Magyarországra utazott, hogy egyrészt Talányit a lopás körülményeire nézve meghallgassa, másrészt pedig a magyar hatóságoknál a bűnvádi feljelentést ellene megtegye. Talányit ugyanis arra való tekintettel, hogy magyar állampolgár, nem adják ki Romániának.

Aki többé már nem jön haza...

A kora délutáni órákban látogatást tettünk Talányi Ottónénál, aki tudvalevőleg még a sikkasztás kiderülése előtt beadta a válókeresetet férje ellen. Aziránt érdeklődtünk, hogy kapott-e valami értesítést férjéről, vagy nem-e irt Talányi Aradra levelet. Talányiné csak nehezen, vontatottan, mintha fizikai fájdalmat okozna neki, szüneteket tartva ejti ki a szavakat. Az a két nap, amely azóta eltelt, hogy férjéről, aki köztisztviselőben álló család tagja, bizalmi és jövedelmező állású férfi volt, kiderült, hogy sikkasztott.

szinte hihetetlenül megviselte ezt a fiatal asszonyt.

Szombat óta legalább két kilót fogyott, arca beesett, szemciből pedig fáradság tükrözik.

— *Nem ír ő ide többet* — mondja — és főleg nekem...

Szemünk önkéntelenül a fali fogásra téved. Kabátok függenek rajta. Köztük két férfi-felöltő. *Talányi Ottóé*. Két kabát, két ruhadarab, amelyekkel valamikor a hivatalába járt, amelyeket már nem fog felvenni: amelyek most kikerülnek a szolgálatból, épp úgy, mint ő abból a világból, amelyben ezeket a kabátokat viselte és amelyet a tisztességesek, büntetlen előéletűek világának neveznek...

szombat délután négy órakor pedig a Kossuth Lajos-tér egyik erkélyéről beszél a néphez. Előreláthatólag 50 ezren jelennek majd meg, eddig a különböző alakulatok ennyi ember részvételét jelentették be. A Gömbös-kormányt hivatalába lépése alkalmából elhalmozták szerencsekívánatokkal. Az új kormány holnap teszi le az esküt.

CORSO-MOZGO

MA 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órakor:

SALAMON BÉLA nagyszerű hangosfilmje

ÖFELSÉGE A VIGÉC!

szóbeszéd: Maria Paudler, Fritz Schultz, Ida Wüst.

MA d. u. 3 órakor:

Dolly karriert csinál!

Humoros filmoperett. Dolly Haas, Oscar Karlweiss

JEGY LEI 8.—

Próbálja meg szerencsését „Wagons-Lits és Cook“-nál!

Aki még nálunk bármilyen jegyet vett: mind meg volt elégedve, mind jól járt!

Vegye nálunk a **Sorsjegyet is!**

Monetjegyirodánkban a Minorita Palotában: 1. kiválaszthat egy sorsjegyet, 2. kihuzhat egy sorsjegyet, 3. vagy a sorra következőt veheti meg!

Első osztály huzása: október 19. és 20.

3182

Csak kukoricakenyérre jut a paulisi és kuvini hegyek alján

A bucsusokból élnek a kereskedők -- Tönkremennek az utak is -- Paulison nem akarják elfogadni az adót

A buza és a szőlő tragédiája a hegyaljai községekben

(Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársától.) Borongós őszi ég, hideg permetező eső köszöntötte ma reggel a Hegyalján a hivatalos szüret első napját. Mintha az idő együtt keseregne a szőlősgazdákkal, az 1932-ös szomorú szüret alkalmával. Reggel zsufozott volt a villamos, amelyen utaztam. Az aradi szőlőbirtokosok jelentékeny része utazott a Hegyaljára. S egész úton át hangzott az elkeseredett panasz, amelyből kiviláglott, hogy ma szőlősgazdának lenni gondot jelent és nem örömet...

Paulis. Csendes a falu, mintha nem is lenne szüret. Pedig esztendővel ezelőtt ez volt egyike a Hegyalja legvigább községeinek ilyenkor, szüret idején. Itt volt báró *Bánhidék*, *Fábiánék*, *Kintzigék*, *Dánielék* szőlője és vidám társaságok gyűltek össze ebben az időben, hogy megünnepeljék a hegy gyümölcsének leszüretelését. Messze földön visszhangzott a vig nóta és heteken át tartott a mulatság, amelyen a környék legelőkelőbb neveinek viselői vettek részt. Most mindenfelé csend. A szőlők nagyrésztben gazdát cseréltek és az új tulajdonosoknak csak szomorúságot okoz a szüret, mert látniuk kell, hogy milyen keveset eredményezett a sok munka, a nagy befektetés.

— Az idén sokkal jobb a bor minősége, mint más éveken, — mondják — de ez nem kárpótol bennünket a nagyobb mennyiségért, mert a jég a szőlő nagyrésztét elverte.

És a rossz termést megérzi a lakosság is, amely most alig keres annyit, hogy a szó szoros értelmében vett kenyeret ki tudja fizetni. Ezen a téren érezhető különben a legnagyobb baj. Buza alig termett, még vetőmagra való sincs és a nép már most mondja:

— Paulis az idén kukorica-kenyeret fog enni, mert ebből legalább van termés. Nem tudjuk megfizetni a buza-kenyeret.

A község lakossága őszintén gyászolja meg a nemrégiben elhunyt *Ianota Józsefet*, a paulisi nemzeti-parasztpárt egyik bizalmi-férfiát. Mert *Ianota* életében a fél falunak munkát adott. Évenként átlag másfélmillió szőlőbortványt termelt, amelyet a régi királyságba szállított. Nemcsak Paulis, hanem a környékbeli községek munkanélküli napszámosai is megkereshették a mindennapi kenyerüket. Most egyelőre ez is stagnál.

A kereskedők várják a bucsusokat

A kereskedők egyedüli vigasza az a sok bucsu, amely Radna felé irányul. Ünnepelesen várják a bucsusokat, akik Paulison vásárolnak enni és inni valókat és örömnappja a paulisi kereskedőknek, amikor jelentik, hogy bucsusok közelednek. Szerencsére a radnai bucsuk elég gyakoriak és így a paulisi kereskedőknek — számszerint hatan — módjukban áll sürin örülni.

Panaszok, mint mindenütt, itt is akadnak. Főleg az út miatt.

— Régente hengerelt utunk volt — mondják — és nem cseréltünk volna Araddal, vagy bármilyen más várossal. Most belefutunk a

porba és sárba, mert már évek hosszú sora óta nem javítják az utat.

De a panaszok mellett vannak kellemesebb momentumok Paulis életében. Így ezek közé tartozik, hogy ma még senkisésem tudja, mennyi községi adót követelnek tőle. Mert Paulison az idén még nem vetették ki az adót, dacára annak, hogy már októberben vagyunk. Szemtánuja voltam annak, hogy valóságos harc közepette fizette le egy ügyvéd idei községi adóját, amelyet nem akartak tőle elfogadni a paulisi községhez. Szinte érdemes volna ezért Paulisra költözni...

Hatalmas zökkenéssel áll meg a villamos a kuvini községhez elött. Körülnézek a községben, alig találni valakit otthon, mindenki a szőlőben van és szüretel. Az első, amelyről érdeklődöm, a Gyorokkal történő összekapcsolás, amelyet a megye vezetősége határozott el. És azt tapasztalom, hogy ez az összekapcsolás még Kuvinnak sem kell. Gyorok erősen tiltakozik ellene, míg Kuvin nem tiltakozik nyíltan, de alapjában elégedetlen az egész ügyvel.

— Mit érünk vele, — mondják — ha nagyobb lesz a község területe. Több adót fizetünk, pedig már az idét sem bírjuk. Nem kell nekünk Gyorok, maradjon csak külön-külön a két község.

Panasz és elkeseredés mindenfelé

Az adó különben is fájó oldala az egykor jómódu hegyaljai községnek. Kuvinban eddig az állami adók husz- és a községi adók tíz százalékat sikerült behajtani. És hiába válnak állandó vendégekké a végrehajtók, hiába halmozódnak fel a kuvini községhez a különböző parasztházakból elvitt párnák, a lakosság nem képes fizetni és nem is fizet. A buza és a szőlő tragédiája teljesen tönkretette Kuvint. Beszélgettem egy harminc hold földdel és több hold szőlővel rendelkező gazdával. Pár évvel ezelőt még vagyonos embernek számított és semmire sem volt gondja. Ma nincs annyi pénze, hogy a kenyérhez szükséges búzát szerezzék be. Mert az a kevés, ami a földön termett, még vetőmagnak sem elég. A szőlő termése pedig nem elég az adó megfizetésére. S nyílt kérdés-ként mered a gazda elé:

— Miből műveljem meg jövőre a szőlőmet?

Egy kérdés, amelyre senkisésem tud választ adni. Azt mondják a faluban, hogy jövőre tíz gazda sem fog tudni búzát vetni, hacsak segítséget nem kapnak. Mert sem vetőmaggal nem rendelkeznek, sem pénzük nincs a vetőmagnak vásárlására. Bizonytalanul mered rájuk a Holnap, amely újabb megpróbáltatást rejt méhében számukra. Ezeket az embereket nem segítette a konverzió. Mert nekik nem adósságelengedés, hanem segítség és hitel kell. Másikülönben elpusztulnak.

Szász Károly községi jegyző előzékenyen vezet körül. Megtudom a községben, hogy éppen most cserélték ki a jegyzőt. Az egész falu

szimpátiája kíséri Szász Károlyt, aki konciliáns viselkedésével mindenki rokonszenvét megnyerte.

— Nem tudom mi lesz, — mondja a körút során az egyik, valamikor jómódu gazda — ha meg kell fizetni adómat, nem marad egy banim sem. Miből élek, miből művelem meg a földemet, a szőlőmet. Semmire sem marad. Még kenyérré sem.

Sürgős segítségre van itt szükség. Nem konverzióra, adósságelengedésre... effektív segítségre, máskülönben elpusztul Paulis.

— Kivánok három bét — mondották haldanában — bort, búzát, békességet.

Most egyik sincs meg. A haragvó természet elvitte a bort és búzát és ezzel elmenekült a békesség is Arad-Hegyaljáról...

MAROSI RUDOLF

Pergátló kifogás, amelyet egy ködmönös falusi nyújtott be a törvényszékhez

Az aradi járásbírószágon a bagatell-ügyek között ma egy aradi román lapvállalat keresete is tárgyalásra került, amely szürkén és csendesen indult, azonban váratlan fordulattal a mai tárgyalás szenzációjává nőtte ki magát.

A lap előfizetője volt Nicoara Petru halmagyucsuci lakos, aki éveken keresztül járatta az Aradon megjelenő újságot, abba hirdetéseket adott fel, valahányszor azonban az előfizetési és hirdetési számlákat prezentálták részére, kijelentette, hogy pillanatnyilag nincs abban a helyzetben, hogy azt kiegyenlíthesse. Így lassan felgyűlt 5840 lejre a lap követelése, amely — anidőn látta, hogy barátságos uton az összeget megkapni nem tudja — keresetet indított a tőke- és járulékal iránt Nicoara Petru ellen az aradi járásbírószágon.

A bíróság mára tüzte ki a tárgyalást, amelyen az alperes Nicoara is személyesen megjelent és türelmesen hallgatta végig a felperes ügyvédiének előterjesztését, amelyben az üzleti könyvek kivonatával bizonyította az előfizetés és hirdetések megtörténtét és kérte a bíróságtól a kereseti összeg megítélését.

Nicoara Petru halmagyucsuci lakos, aki falusi ruhában és a hosszú utra felkészülve ködmönben jelent meg a tárgyaláson, csendesen szövegezésre emelkedett és a következő meglepetést keltő bejelentést tette:

— Tisztelettel bejelentem a bíró urnak, hogy a 180. paragrafus 3-ik pontja alapján pergátló kifogást terjeszték be, mivel az aradi járásbírószágon nem illetékes az engem perló lapvállalat keresetének letárgyalására. Kérem tehát a kereset elutasítását, mivel arra a nagyhalmagyú járásbírószágon illetékes.

Nicoara Petru bejelentését általános csend és érthető meglepetés fogadta. Munteanu bíró, aki a tárgyalást vezette, szinte hitetlenkedve nézett az alperesre, mert bírói praksisában még nem fordult elő, hogy egy egyszerű falusi ember, aki ügyvéd nélkül jelent meg a tárgyaláson, a törvénykönyvet citálva, saját maga védekezzen, még pedig úgy, hogy az akármelyik ügyvédnek is becsületére válhatott volna.

A tárgyalóteremben levő ügyvédek is összemosolyogtak, amidőn Munteanu bíró kihirdette az ítéletet, amely szerint helyt adott Nicoara Petru pergátló kifogásának, a felperest elutasította keresetével, ugyanakkor pedig 500 lej perköltségben is elmarasztalta.

Nicoara Petru pedig félvállra vette ködmönét, egy csendes mosolyt fojtott el bajusza alatt, amidőn végignézett a felperes ügyvédjén és kiballagott a teremből.

**„Filléres Gyors“ okt. 12 Arad-Budapest-Arad . . 475.- lej
Budapest-Bécs-Budapest 30 pengő**

Siessen, jelentkezzen az október 12-iki „Filléres Gyorsra”, mert lejár a felvételi határidő

Felhívás a kollektív utlevéllel utazók számára — Akik ismerőseikkel kívánnak közös fülkében utazni, közölgék kiadóhivatalunkkal — A bécsi utazás

Valóságos ostrom alatt áll az Aradi Közlöny kiadóhivatala, ahol mindenki helyét igyekszik biztosítani az Aradi Közlöny október 12-én induló „Filléres gyors”-ára. Állandóan nagy csoportok állanak a jelentkezéseket felvevő kiadóhivatali tisztviselőink asztalai előtt, akik alig győzik beírni a jelentkezőket. A létszám előreláthatólag hamarosan betelik és akkor le kell zárunk a jelentkezéseket, mert csak korlátozott számban vehetjük fel az utasokat és éppen ezért felkérünk mindenkit, aki az Aradi Közlöny vonatával utazni akar, jelentkezzen minél előbb a lap kiadóhivatalában, vagy pedig a Képzőművészeti utazási irodában. Egyben felkérjük azokat, akik az Aradi Közlönytől, vagy pedig a Képzőművészeti utazási irodában jelentkeztek és lefizették az előírt előlegeket, hogy

már most egészítsék ki az összeget.

Felhívjuk azokat is, akik a kollektív utlevélnél történt jelentkezésnél nem nyújtották be a közjegyzőileg hitelesített férj, kiskorúak szülői beleegyezését, vagy más előírt iratot, hogy a hiányzó iratokat kedd estig feltétlenül pótolják.

Azok, akik a kollektív utlevéllel utaznak, 400 lejre kell, hogy kiegészítsék a befizetett utlevél előleget, míg azok, akik egyéni utlevéllel jelentkeztek, az utazás összegére, 475 lejre egészítik ki a befizetett pénzt. Mindenki ott egészíti ki előlegét, ahol jelentkezett, tehát azok, akik az Aradi Közlönytől fizették ki az előlegül meghatározott összeget, ugyanitt fizetik ki a többit, míg azok, akik a Képzőművészeti utazási irodában jelentették be utazásukban való részvételüket, ott jelentkeznek ezuttal is. Mindenki hozza be magával azt a nyugtát is, amelyet az előleg befizetésénél kapott, mert arra vezetnek rá a kiegészítést.

A jelentkezés utolsó határideje

A kollektív utlevéllel utazni szándékozónak még huszonnégy órájuk van arra, hogy jelentkezzenek és irataikat benyújtsák. Csak a keddi nap folyamán áll módjukban még elfogadni jelentkezéseiket és átvenni az iratokat, mert szerdán délután indul a külön futárunk Bucurestibe és ezzel le is zárult a kollektív utlevélre történő jelentkezés. Ezért

felhívunk mindenkit, aki az Aradi Közlöny október 12-iki vonatával, kollektív utlevéllel akar utazni, hogy kedden este hét óráig jelentkezzen és adja be iratát.

Aki most jelentkezik, annak természetesen a teljes összeget kell lefizetnie, akár kollektív, akár egyéni utlevéllel utazik. A kollektív utlevélre jelentkezők 875 lejt, az egyéni utlevéllel utazók 475 lejt tartoznak fizetni. Mint megtudtuk, az állampolgárságot helyettesítő, ugynevezett „dovada speciala”-t csak fenntartással fogadhatjuk el és nem garantálhatjuk hogy az illető résztvehet az utazásban, miután ebben a tekintetben még nem döntöttek az illetékes fórumok. Jelentkezéseiket mindenestre elfogadjuk és hacsak egy eshetőség van, módot is nyújtunk nekik arra, hogy társas utazásukban szintén résztvehessenek. Az egyéni utlevéllel utazók jelentkezési határideje október 8-án jár le.

Az Aradi Közlöny idejében közölni fogja utasaival, mikor jelentkezhetnek jegyüzeteikért, amelyekben úgy a vasuti jegyük, mint az Aradi Közlöny „Filléres gyors”-án elfoglalandó és megfelelő számmal ellátott fülkéjüket lesz, ezenkívül kézhez kapják igazolványukat is, amelyet a Budapestre való érkezésükkor az Est-lapok utazási osztályán le kell nyújtani és

ennek felmutatása ellenében kapják meg a számukra biztosított kedvezményeket. Erre az igazolványra szükségük lesz nemcsak azoknak, akik szállodában akarnak lakni és vendéglőben étkezni, hanem azoknak is, akik rokonaihoz szállnak, de igénybe akarják venni a villamoson, színházakban és más szórakozó-helyeken, valamint a Hungária-úti sporttelepen biztosított jelentős árengedményeket. Ha valaki ismerőseivel közös fülkében akar utazni, az jelentse be azt idejében az Aradi Közlöny kiadóhivatalának, ahol mindenkinek ezirányú kívánságát teljesítjük.

Budapestről egyébként október hó 15-én reggel indul Bécsbe „Filléres gyors”-vonatunk, hogy ugyanaznap délután meg is érkezzen. Négy napj bécsi program után utasaink, akik ezen a kiránduláson részt akarnak venni, 18-án este indulnak vissza Budapestre.

Négy nap Bécsben

Az utazás Budapest—Bécs (négy nap)—Budapest között osztrák beutazási és új magyar beutazási vizumdíjakkal együtt (mert Bécsből visszafelé új magyar vizumra van szükség) a szokásos 76 pengő helyett mindössze 30 pengőbe fog kerülni.

Utasaink számára Bécsben a Hotel Continental, a Hotel Kaiserhof, Hotel Holler s a többi előkelő szállodák minden kedvezményt már előre biztosítottak.

Utazási készülődések folynak Aradon és Aradnegyében, mindenfelé. Mindenki, aki csak teheti, felhasználja ezt a ritkán kínálkozó nagyszerű alkalmat, hogy október 12-ikén, hat napra meglátogassa Budapestet, az Aradi Közlöny vonatával és egy héten át élvezze ki, a legolcsóbb árak mellett, egy forgalmas, nagy metropolis minden szórakozási lehetőségét.

Budapesten leplezték le az aradi vasuti jegypanamát

Ma megkezdődtek a kihallgatások az aradi törvényszéken

Hónapokkal ezelőtt pattant ki az a vasuti jegycsalás, amelyet az aradi állomás egyik pénztárnál Haiduc Dragalina pénztárosnő követett el. A vasut által bevezetett vizsgálat megállapította, hogy nagyjából annyira visszaélésről van szó, amelyet a pénztárnoknő éveken keresztül folytatott és rendkívül ügyesen leplezett el. A sikkasztás megállapítása után a pénztárnoknőt őrizetbe vették, ugyanakkor pedig a vasuti vezérigazgatóság is bevezette a legszélesebbkörű vizsgálatot a visszaélés teljes felderítésére.

A vizsgálóbírói kihallgatásokkal egyidőben megindult a vasuti vizsgálat is és a vezérigazgatóság eljárást indított a bűnös manipulációkat végző pénztárnoknő összes felettesei ellen, akiknek keze alatt a pénztárnoknő szolgálatot teljesített. Összesen 31 vasuti tisztviselő van belekeverve ebbe a bűnügybe, természetesen szerepük kizárólag információ-adásra szorítkozik, mert Haiduc Dragalina oly ügyesen csinálta a hamisításokat, hogy azokat a pénztárt rovincsoló és ebből a szempontból nagy praktisszal bíró ellenőrök sem tudták felfedezni.

A vasuti vizsgálat, amely ma már végső fázisához érkezett el, rendkívül érdekes módon világítja meg, hogy miként jöttek rá Haiduc Dragalina visszaélésére. Az első vizsgálat adataival szemben

a panamát a budapesti államvasutak jegyellenőrző-osztálya vette észre, mert Haiducné pénztára a nemzetközi vasuti

Másfélezer hívó vett részt a radnai bucsun

Lélekemelő keretek között folyt le vasárnap az év utolsó bucsúünnepsége Máriaradnán, amelyen Aradról közel másfélezer katolikus hívó vett részt. Két különvonat indult az arad-hegyaljai állomásról reggel hat órakor és nyolc óra előtt pár perccel érkezett meg a két szerelvény a radnai állomásra. Fél 9 órai kezdettel a kegytemplomban dr. Lakatos Ottó misét celebrált az aradi hívek részére. A templomot zsufolásig megtöltötte az áhítatos tömeg, amelyben körülbelül 400 jugoszláviai és közel 500 ujaradi hívó is résztvett.

A nagymise befejeztével kezdetét vette a keresztútjárás. A hívek két csoportra oszlottak, az elsőt Iványi Kázmér, míg a másodikat Horváth Miklós vezette. Dr. Lakatos Ottó nagy beszéde képezte az ünnepségek kiemelkedő részét, aki a Szent Ferenc-szobornál szólt híveihez. A szívből jövő, meleg hangú szép beszédet nagy figyelemmel kísérték nemcsak az aradi, de a jugoszláviai hívek csoportja is. A Kálvária-hegyen Déry Károly, az aradi Szent Ferenc III. Rendjének tagja tartott nagyhatású előadást. Ebédidő után négy órakor ismét összegyűltek a hívek, akikhez pater Trefan Timoteus radnai házfőnök tartott lelkes beszédet a közelmúltban felszentelt Szent Erzsébet- és Szent Antal-szobroknál.

Ma este hét óra után néhány perccel érkeztek meg a gyalogzarándokok, akik harangzugás közepette vonultak be a templomba, hogy ott áldást kapjanak és majd pihenőre térhessenek a hosszú ut fáradalmi után.

Vadorzók merényletet akartak elkövetni Batthyány László gróf ellen

Szombathelyről jelentik: Hont-nádalia határában gyilkos merényletet kíséreltek meg Batthyány László gróf ellen, aki barátaival vadászaton volt. Vadászlesen egyszerre lövés dördült el mellette. Fellármázta a gróf a hajtókat, akiknek segítségével négy vadorzót fogtak el. Őket gyanúsítják el a merénylet kíséreltetének elkövetésével. Közülük három szabadon engedtek, egy azonban rendkívül gyanús, ezt őrizetbe vették.

Budapesten leplezték le az aradi vasuti jegypanamát

Ma megkezdődtek a kihallgatások az aradi törvényszéken

forgalomra is adott ki jegyet. Ezeknél a jegyeknél a legmagasabb rendű sorszám 3500 volt, a Keleti-pályaudvarnál az utasoktól elvett egyik jegyen mégis 3615. sorszám szerepelt. Ezt a jegyet küldötték azután át a CFR vezérigazgatóságához azzal a megkereséssel, hogy az aradi pénztárnál indítsanak vizsgálatot, mert valószínűnek látszik, hogy az ott szolgálatot teljesítő pénztárnoknő visszaéléseket követ el a jegyekkel. A vasuti vezérigazgatóság egy felügyelőt küldött ki Aradra, aki azután ezen az alapon elindulva meg is állapította a visszaéléseket. A további nyomozás megállapította, hogy Haiducné három különböző kimutatást is csinált a jegyekről, amelyeket olyképpen vezetett, hogy amikor vizsgálat jött, a kimutatások valamelyikét mutatta be, amely teljesen egyezett az általa őrzött jegykészlettel. Megállapítást nyert továbbá az is, hogy kiszolgáltattott arad—bucuresti-i viszonylatban olyan jegyeket is, amelyeket összeszedtek a pénztáraktól, hogy azokat elégezzék. Valószínű, hogy egy ilyen alkalommal sikerült Haiducnének több köteg arad—bucuresti-i viszonylatra készült jegyet visszavenni, amelyeket azután el is adott és a pénzt saját céljaira fordította.

Haiduc Dragalina ügyében Topciu vizsgálóbíró ma megkezdte az ügyben érdekelt vasuti tisztviselők kihallgatását is és csak ennek a kihallgatásnak befejezése után kerül át az aradi vasuti pénztár jegypanamájának dossziája az ügyészségre és a törvényszékre.

„Lehetetlen állapotok ezek” — mondotta az Aradon tartózkodó Pop belügyi államtitkár látogatás a viaduktnál és az árvízsu- totta területeken — Az államtitkár fát és pénzt ígér a károsultaknak

Váratlanul Aradra érkezett ma reggel dr. Pop János gyulafehérvári ügyvéd, aki jelenleg a belügyminiszteriumban mint államtitkár működik a személyzeti ügyek élén. Pop dr. régi ismerős Aradon, mivel egy igen rövid kis ideig delegált megyei prefektusként működött: ezért úgy a vármegyében, mint a városházán ismerősként fogadták. Pop dr. sógoránál, *Maiorescu* József bankigazgatójánál szállott meg, majd felkereste a megyei prefektúrán dr. *Lázár Ágoston* megyei prefektust és régi gyulafehérvári ismerősét, *Popu M. János* alispánt. A megyei prefektus kíséretében ment át a városházára, ahol *Botioc Elek* dr. interimár-bizottsági elnökkel együtt köruttra ment a városban.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa csakhamar a nyomába szegődött az Aradon időző belügyi államtitkárnak, aki a polgármester kalauzólása mellett előbb a mikalakai árvíz-károsultak építkezéséhez vitte ki, ahol *Popovici Gheorghe* bizottsági tag ismertette az eddig felépült mikalakai 200 ház történetét. Ezután az államtitkár az egykori Veszthely, majd az Alfa-telep lakóit kereste fel, akikkel hosszasan elbeszélgetett. Ezeknek a beszélgetéseknek nyomán autózta ki az ó-telep felé, majd a textilgyár mellett elterülő városi területekhez, ahol — mint ismeretes — eddig már több, mint 21 Veszthely-telepi család nyert elhelyezést, akiknek sorsa azonban egyelőre jogi szempontból igen bizonytalan. Az államtitkár ezek után *Botioc* dr. kalauzólása mellett a viaduktot tekintette meg, ahol éppen a hazafelé igyekvő iskolás-gyermekcsoporttal találkozott.

— *Lehetetlen állapotok ezek...!* — mondta hangosan az államtitkár, amint maga személyesen győződött meg róla, milyen hatalmas kerülőt kell megtenniök az iskolás-gyermekcsoportnak. — *Ezen a helyzeten feltétlenül segíteni kell és segíteni is fogunk...!*

A belügyi államtitkár mindezek után a szigancát s a rendőrkveszturát kereste fel, ahol *Moga Romulus* dr. rendőrkvesztor fogadta az előkelő látogatót. Pop dr. sógoránál, *Maiorescu* József bankigazgatójánál ebédelt és a délutáni bucuresti-i gyorsvonat indulásáig tartózkodott nála. Ezt az időt arra használva fel, hogy nemcsak a közös családi, hanem a megyei és a városi segélyakciókkal kapcsolatos tranzakciók ügyét is megtárgyalja a Banca Victoria igazgatójával. A vonathoz az államtitkárt az *Aradi Közlöny* munkatársán kívül *Gherman* Joe közigazgatási vezérfelügyelő, a megyei prefektus, az alispán, a városi interimár-bizottsági elnök és sógora, *Maiorescu* József kísérték ki.

Az árvíz-károsultak segélyezése

Az államtitkár külön hangsúlyozta előtűnk, hogy aradi utjának informatív jellegére való tekintettel szándékosan tartózkodni óhajt mindennemű hírlapi nyilatkozattól. Ennek ellenére látogatásának céljai és eredményei felől a legilletékesebb helyen a következőket mondták nekünk:

— Az államtitkár ur meglepetve állapította meg, hogy az ujjáépítkezések céljaira általunk kért ingyen-famennyiség milyen csekély: meg sem közelíti a tényleges szükségletet. Eppen ezért ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy újabb, megfelelőbb mennyiségű *állami ingyen-fát fogja támogatni az aradi árvíz-károsult lakosságot*. Ezt a famennyiséget, amelyet tehát

még kaphatunk, természetesen nekünk kell fel-dolgoztatunk, valamint rendelkezési helyére szállíttatunk.

— Tudomására hoztuk az államtitkár ur-nak továbbá azt is, hogy az árvíz-károsultak segélyakciója számára milyen kevés készpénzt juttatott eddig a mai kormány elődje *Tataru* egykori erdélyi alminiszter utján. Mindössze kétszáz ezer lejt kaptunk annak idején, sem többet, sem kevesebbet, holott ez az összeg édeskevés az orvoslásra váró károkat illetőleg. *Az államtitkár ur Aradmegye árvíz-károsultjai számára egymillió lejt utaltatott ki*, amely összegből 600.000 lejt egyelőre a városi árvíz-károsultak segélyakciója számára kértünk ki. Ezzel szemben magának a városnak is legalább egymillióra van szüksége, amint ezt belátta Pop dr. ur is, aki ígéretet tett, hogy ezt az újabb milliót *Bucurestiben ugyancsak ki fogja utaltatni számunkra*.

Az államtitkár elutazása előtt nemcsak udvariassági látogatásokat tett, hanem alaposan végiglátogatta úgy a városi ügyosztályokat, mint az állambiztonsági és a rendőrségi hivatalokat, mindenütt megelégedésének adva kifejezést. A bucuresti-i gyorsvonaton az eltávozó államtitkár dr. *Moga Romulus* rendőrkvesztor — aki maga is *Bucurestibe* indult — kísérte el.

Janota Jánost, az aradi gyermekkórház A bíróság beföréshen és volt gondnokát két évre okirathamisításban bűnösnek találta Janota Jánost — Az el- ítélt megfellebbezte a büntetést — itélte a törvényszék

Az aradi törvényszék *Constantinescu*—*Alexandrescu*-tanácsa ma hirdette ki az ítéletet *Janota János* volt gyermekkórházi gondnok ismeretes bűnperében. Az elmúlt év decemberének utolsó napján, — mint ismeretes, — a gyermekkórház irodájának pénzszekevényéből közel 100.000 lejt mint el. A lopás gyanúja *Janota János* gondnokra irányult, aki a rendőrségi kihallgatás alkalmával alibit igyekezett bizonyítani és azt vallotta, hogy a lopás időpontjában nem is tartózkodott a gyermekkórházban, mert vonata akkor érkezett *Pau-lisról*. Tagadása dacára azonban előzetes le-tartóztatásba helyezték és az aradi törvényszék vádtanácsa csak néhány heti vizsgálati fogság után rendelte el szabadlábrahelyezését. Még a bűnügy vizsgálata alatt az a vád is fe-merült *Janota* ellen, hogy a gondnok állást hamis kereskedelmi érettségi bizonyítvány alapján nyerte el.

Az elmúlt hét folyamán megtartott főtár-gyaláson az aradi törvényszék több tanút hall-gatott ki, nemcsak a betöréses lopás, hanem a bizonyítványhamisítás ügyében is s ezeknek a tanuknak nagy része azt vallotta, hogy abban az időben rendelte el a közoktatásügyi minisz-terium az ugynevezett hadi-érettségit, amely nem állt egyébből, mint a középiskola utolsó osztályának osztály-vizsgájából, amelyet a ka-tonai hatóságok az érettségivel egyenértékű-nek ismertek el. A tanúk közül többen nem emlékeztek pontosan vissza, hogy *Janota* ezt a végbizonyítványt meg kapta-e, csupán annyit tudtak igazolni, hogy rendes tanulója volt a lippai kereskedelmi iskolának. A tanukihall-gatások befejezése után a törvényszék az íté-letki hirdetését ma délelőttre tűzte ki. A tárgya-

Kötött ruhák érkeztek!

Legújabb divatsztrnekben,
modern fazonban!
Egyéb őszi újdonságok, harisnyák
keztyűk nagy választékban, olcsó árakon

Juliette

kötöttáruk szaküzlete
Arad, Neuman-palota.

AZ ARADI RÁDIÓZÓK

nem fizetik ki a díjakat

Három ezer előfizető közül két ezren vannak hátralékban

Az aradi postafőnökség rádióosztálya most készült el a vezérigazgatóságnak beküldendő kimutatásokkal, amelyekből kiderül, hogy a rádióelőfizetők háromnegyed része Aradon nem fizette ki az 1932-es évi előfizetési díjat. Háromezer előfizető közül közel kétezren vannak hátralékban, közöttük kétszáz olyan hátralékos rádió-bérlő, aki még az első félévre sem fizette ki az előfizetési díjat. A közelmúltban Aradon járt bucuresti-i vizsgáló-bizottság a legszigorúbb intézkedéseket léptette életbe a késedelmes rádió-előfizetőkkel szemben, ezek szerint mindazokat, akik még az első félévről is hátralékban vannak, törölik az előfizetők sorából és gépeiket hatósági segédlettel elkoboz-zák. Az aradi postafőnökség rádió-osztályán működő bizottság már a mai napon is több késedelmes előfizetőkhöz szállt ki, ahol lefoglalá-sokat eszközöltek.

lason a város részéről dr. *Nedelcu Miklós* városi főügyész, míg az állam részéről dr. *Le pa Valer* állami ügyvéd jelentek meg.

A törvényszék ítéletében két évi fogház-büntetésre ítélte *Janota Jánost*

és az ítélet indokolásában kimondotta, hogy a nyomozás körülményeiből arra lehet következtetni, hogy a betörést *Janota János* követte el, mert a nehéz pénztárszekevényt a rendőrség által az irodai asztalon talált zsebkéssel fel-nyitni nem lehet.

Az iskolai bizonyítvány hamisítására vo-natközölg pedig a törvényszék arra az állás-pontra helyezkedett, hogy a tanuvallomások ellentmondók arra nézve, hogy *Janota* valóban elvégezte a kereskedelmi iskolát, de saját ma-gával is ellentétbe kerül akkor, amidőn az is-kola elvégzésének időpontját 1916-ban jelölte meg, míg 1918-ban a lippai kereskedelmi má-sodik osztályába akart beiratkozni. A törvény-szék ezzel bizonyítva látta a közokirathamisí-tás tényét és ebben is bűnösnek találta *Janota Jánost*. Az ítélet ellen *Janota* felebbezést jelen-tett be a temesvári táblához.

Ideglázban fekszik a halálra- ítélt csendőrgyilkos

Belebetegedett a félelembe.

Miskolcra jelentik: *Várad* Imre, a halálra-ítélt sajtóabai csendőrgyilkos, akit a miskolci statáriális bíróság halálraítélt, de egyben kegye-lemre ajánlott, súlyos betegen várja a sorsa íreit hozandó döntést. Az ítélet kihirdetése utáni na-pon egy másik cellába szállították át, mire *Vá-radi*, aki azt hitte, hogy a kivégzésre viszik, ordí-tozni kezdett:

— Ne vigyenek el, nem akarok meghalni.

A csendőrgyilkos ezután a padlóra zuhant és artikulátlan szavakat kiáltozva, vergődött a földön. Megállapították, hogy a félelemtől ideglázat kapott. *Várad* most negyvenfokos ideglázban fekszik, várva a kegyelmet, vagy a halált.

Férfi és női kabátszövetek, ruhaszövetek és bélésáruk

őszi kiárusítása karácsonyig kedvezményvel.

Katona és diákszövetek tartós és olcsó minőségben a

segessvári szövetgyár
vezérképviselőtélénél:

Vajda Béla, Bul. Regina Maria

HIREK

Szerelmi levelezésre és családi titkok közlésére

használták fel az újságokat, melyeket a posta nem továbbított a címzetteknek — A nyáron feladott újságokat Bucurestibe küldötték le

Hatalmas csomag újságküldemény indult ma el az aradi főpostáról Bucuresti felé. Ezeknek az újságoknak, napilapoknak és képes folyóiratoknak érdekes történetük van, amennyiben a nyár folyamán gyűltek össze az aradi főpostán, anélkül, hogy rendeltetési helyükre továbbították volna őket. Rokonok, jóbarátok és ismerősök kedves meglepetésnek szánták ezeket az újságokat: valamilyen fürdőhelyen nyaraló hozzátartozójuk részére, hogy távollétük alatt is értesüljenek mindarról, ami Aradon történik. A kedves meglepetések azonban a közönség tájékozatlansága miatt megrekedtek az aradi főpostán, ugyanis kellő felülbélyegzés hiányában nem továbbították őket. A közönség körében az a helytelen felfogás terjedt el, hogy az újságküldeményekre 25 banis portó elegendő. Ez a kedvezményes expedíálási díj azonban csak a hírlapok részére lett megállapítva és ha nem a lapkiadóvállalat adja fel az újságot, akkor 1 lej portóbélyeggel és 50 bani repülőbélyeggel kell ellátni a belföldre küldendő lapokat 50 grammonként, míg külföldre 2 lej az újságküldemények tarifája. A közönség a tarifa-ismeret hiányában 25 bani portóval látta el a lapküldeményeket, amelyeket a posta nem továbbított és miután a feladó neve sem szerepelt rajtuk, vissza sem küldhette őket.

Az újságküldemények átnézésénél a postatisztviselők még egy érdekes körülményt fedeztek fel. A leromlott gazdasági viszonyokra jellemző, hogy a hírlapokat levelezésre használták fel Aradon. Szerelmes levelek, családi titkok, fontos közlemények bujtak meg a lapok hasábjai között és egy-egy ötletes, főleg türelmes levelező úgy oldotta meg a dolgot, hogy szavakat, mondatokat húzott alá a lap különböző cikkeiben, ez a detektívregénybe illő „chiffre” képezte azután a levél szövegét. Sőt, akadt egy olyan titkos feladó is, aki értékes töltőtollat akart a címzetthez eljuttatni az Aradi Közlöny egyik számának lapjai között. Természetesen az ilyen küldemények, sőt bárminemű közlemény továbbítása nyomtatványok között szabályellenes és mint ilyen postai küldeményeket az aradi postafőnökség továbbította a bucaresti-i vezérigazgatóságra. A nyár folyamán összegyűlt szerelmes levelek, baráti üdvözetek és családi események egész kötetre való közleménye, amelyeket a pénztelenség jelszava alatt, újságlapok margójára bízta, a mai napon elindult hát Bucuresti felé, hogy a postai vezérigazgatóság poros raktárába kerüljenek, ahonnan már csak a fáskosárba vándorolnak, hogy a tél hidegét enyhítő kandallók tűzét lángrobbantsák...

— **IDŐPROGNÓZIS.** Változékony idő várható, helyenként esővel, lényeges hőváltás nélkül.

CENTRAL MOZGÓ: Ma utollára. TÉVES UTON. Főszerkesztők: HARALD PAULSEN, GUSTAV FRÖHLICH, CAMILLA SPIRA, HERMANN THIMIG, LUCIE ENGLISCH, MAX ADALBERT.

SELECT MOZGÓ: Premier. PAT és PATACHON NAPLOPÓK.

Előadások 5, negyed 8 és negyed 10 órákor. JÖN: A KÉK DUNA MENTÉN (Bécsi éjszakai). Romantikus filmoperett.

— A királygyakorlatok program szerint folynak. Bucuresti. A királyi hadgyakorlatok Románban program szerint folynak. A király kíséretében tartózkodnak Samsonoviciu tábornok, Predan marsall, Irimescu repülésügyi alminiszter, az összes hadtestparancsnokok és ma megérkezett Romanba Vaida-Voevod Sándor miniszterelnök is.

— A vasutasok csak adónyugta ellenében kapják meg fizetésüket. Bucuresti. A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amely szerint a személyzeti fizetések csakis a globális adónyugta felmutatása ellenében fizethető ki.

— Megkötötték a román magyar clearing-egyezményt. A román-magyar clearing-tárgyalásokkal kapcsolatban az ipar és kereskedelemügyi miniszterium kommunikét adott ki és eszerint hosszú tárgyalások után végre sikerült a román-magyar clearing-egyezményt megkötöni. A miniszterium kommunikéje leszögezi, hogy azok a tárgyalások, amelyek a magyar és román delegáció között egy fizetési egyezmény megkötése, valamint egyes kereskedelmi kérdések szabályozása érdekében nemrégiben megindultak, befejezést nyertek, amennyiben a két delegáció minden kérdésben megegyezett. Az egyezmények szövegét a kereskedelemügyi miniszteriumban Winkler, a magyar delegáció, valamint Popescu Cesar, a román delegáció elnöke irták alá. Ez azonban még nem jelent az egyezmény életbeléptetését, mivel ez csak a két kormány által való ratifikálása után történik meg.

— Meghalt I. Károly király egykori adjutánsa. Bucuresti. Ma meghalt Bucurestiben Ramniceanu tábornok, I. Károly király volt adjutánsa. Ugyancsak ma hunyt el Bucurestiben Stoicescu egyetemi tanár, aki Románia egyik legismertebb sebészprofesszora volt.

— A város vezetősége átvette az új villanylámpák hálózatát. A város főútvonalán berendezett új villanylámpák hálózatát, amelyet a városi villanyüzem a budapesti „Filléres gyorsvonat” utasainak ideérkezése alkalmából helyezett intervenciónkra üzembe, a város hivatalosan ma délután vette át. Botlo Elek dr. interimár-bizottsági elnök, Albu Livius alelnök, Velcsov Géza dr. bizottsági tag, Muresan János városi főmérnök, Vass Barnabás városi mérnök és Sincal Jenő mérnök vettek részt a város részéről a bizottságban, míg a villanygyár részéről Butoiescu villanygyári igazgató-főmérnök adta át a villanyvilágítási vonalat. A város képviselői átvették az új lámpahálózatot, amelynek áramfogyasztására vonatkozólag a közeli napokban jön létre közös megállapodás a város és a villanygyár igazgatósága között.

Aktualitások

(Bankban.) — *Fiatalkoromban mindig sikasztokról álmodtam...*

— *Önök szerencséje van, főpénztáros ur, nem mindenkinek válnak valóra fiatalkori álmai.*

— *Anyá, miért jön minden menüvaszszony fehér ruhában az oltár elé?*

— *Ez az örömet és a boldogságot jelképezi.*

— *Ugy? És akkor miért jön minden völegény feketében az esküvőre?*

— ... *ugyan, ne kérdezz már annyit...*

— A cukorgyári munkások egészségügyi vizsgálatra jelentek meg Aradváros főorvosi hivatalában. Az egészségügyi intézkedést minden olyan gyárüzemre előírja a miniszteri rendelet, amelyben élelmiszert állítanak elő. A cukorgyári munkásság egészségügyi vizsgálata minden különösebb fennakadás nélkül, még a délelőtt folyamán lezajlott.

Elegáns hölgy bundáját mérték után készítettél:

ROSENZVEIG speciális szülőknél, Földes-patika mellett

Bundaátalakítások legolcsóbban! :

— Ötven halottja van a los-angelesi viharának. Los-angelesből jelentik: Az éjszaka hatalmas vihar dühöngött, amelynek 50 halálos áldozata van. Tizenöt hidat elmosott az ár, a vasutállomás rombadólt.

— A halálos végű csendőrtűz ügye a bíróság előtt. Pacsából jelentik: Az elmúlt esztendő nyarán Pacsán véres esemény történt. A lakosság megtámadta a végrehajtót és a karhatalom embereit, hogy megakadályozzák a vásáron lefoglalt marháik elárverezését. A szorongatott csendőrök vezetője ekkor sortűzet vezényelt, amelynek két halálos áldozata és több sebesültje volt. A nagykanizsai törvényszék tanácsa most helyszíni szemlével kezdte meg az ügy tárgyalását.

— Tagozati ülés. Értesítjük a Magyar Párt Leánytagozatának tagjait, hogy f. hó 4-én, este 7 órákor (kedden) a Magyar Otthonban fontos ügyek tárgyalása végett tagozati ülést tartunk, melyre szíves megjelenésüket kérjük. Elnökség.

Megalakult Aradon a Bridge-szövetség

Kijelölték a tisztikart

Aradváros társadalma nagy érdeklődéssel tekintett az alakulás előtt álló Aradi Bridge Szövetség vasárnapi ülése elé. A Bridge Szövetség előkészítő-bizottsága tegnap meg is tartotta ülését, amelyen a közeljövőben megválasztandó tisztikar névsorát állították össze. A tisztikar ezek szerint a következőképpen alakul meg: Diszelnök: Balacescu tábornok, elnök: Justh János dr. volt főispán. Társelnökök: Jellinek József, báró Andrányi Lajos és Loránt Emánuel, míg a főtitkári tisztségre Mihalik Józsefet kandidálták. Egy héttagú bizottság megválasztásáról is szó esett, amelynek elnöke: Vigyázó László, tagjai: Aczél Ferenc, Fényes Loránt, dr. Zubor Imre, Sebestyén Ede, Szömörkényi Rezső és dr. Botis Aurél, titkárja pedig Székely Lajos lesz. Ezenkívül husztagú választmány szerepel a vezetőség listáján. Az előkészítő-bizottság ezután megbeszélte az egyesület megvalósítandó programját, amely a tervek szerint nagykoncepciójúnak ígérkezik. Tervbe vették, hogy mindenekelőtt kapcsolatot létesítenek a nagyobb erdélyi városokban működő hasonló egyesületekkel és ezekkel egyetértőleg városközi, majd országos versenyt is rendeznek. Ezenkívül elhatározták, hogy bridge-tanfolyamokat rendeznek, kezdők és haladók számára. A Bridge Szövetség előkészítő-bizottságának ülése ezzel befejezést is nyert.

— **Elsüllyedt egy lengyel gőzös.** Stockholmból jelentik: A Hiemen nevű lengyel hajó összeütközött egy másik gőzössel, amely a lengyel hajót valóságosan kettémetszette. A Hiemen hét perc alatt elsüllyedt. A halottak száma ismeretlen.

— **A vonat elé vetette magát egy szerelmes pár.** Debrecenből jelentik: Megrendítő kettős öngyilkosság történt Tápiaószecső állomás közelében. Czako Rafael és Derencsik Margit tápiaószecsői lakosok régebbi idős szerelmesei voltak egymásba, azonban a házasságnak különböző családi és anyagi akadályai voltak. Végül is a szerelmespár öngyilkosságot határozott el. A fiatal gazdálkodó és szerelmese egymást átölelve feküdtek a vasúti sínre és a Budapestről Debrecenbe menő személyvonat mindkettőt agyon-gázolta.

— **Vasdorongos rabló támadása egy fűszerkereskedő ellen.** Pesterzsébetről jelentik: Ma hajnali három órákor a Valéria-uccában lévő Horváth László-féle fűszerkereskedésbe behatolt egy vasdoronggal felfegyverkezett ember, aki birokra kelt a tulajdonosnak a boltban alvó fiával. A vasdorongos férfi a fiatal embert leütötte. A zajra elősietett az idősebb Horváth, akit a férfi szintén megsebesített. Horváth azonban ereje megfeszítésével elvette a férfitől a vasdorongot és viszonzta az ütést, úgy, hogy a támadó jobbnak látta menekülni. A fellármázott őrszemes rendőr segítségével sikerült a támadót elfogni, akiről kiderült, hogy Mandi Róbertnek hívják, 33 esztendő munkanélküli. Mindhármukat kórházba kellett szállítani.

— **Tanárok és diákok kommunista szervezkedését tárgyalja a budapesti törvényszék.** Budapestről jelentik: Emlékeztetes, hogy a rendőrség tanárok és diákok kommunista szervezkedését leplezte le. Ügyüket most tárgyalja a budapesti törvényszék Szemák-tanácsa. A pernek tizenkilenc vádlottja van, közülük három tanár. A fővádlott Stolzer Emil, aki tagadja a terhére rótt bűncselekményt. A tárgyalás előreláthatólag több napig tart.

— **Segítsünk a szegény gyermekeken.** Ha már a munkanélküli, félig már az éhhalállal küzdő és sokszor beteg szülőknél nem segíthetünk, legalább a kis ártatlan és a mai nehéz gazdasági válságot még nem ismerő csöppségeknek egyszer egy évben egy jobb falatot, melegebb ruhácskát juttassunk. Ezen célnak a szolgálatában áll Arad magyar leány és fiú ifjusága akkor, amikor elhatározta, hogy a Fehér Keresztben október 15-én szüreti mulatságot rendez. Súlyt fektet a fiatalság arra is, hogy a beírt összegből az Otthon kulturális és könyvtár alapja javára is juttasson. A beléptidij minimális.

Egyetemi tanárrá nevezték ki az aradi származású Went István dr.-t

A fiatal professzor érdekes karrierje.

Kitüntetésszámba menő kinevezést kapott a közelmúlt napokban az Aradon általánosan ismert Went Manó nyugdíjas főmozdonyvezető Magyarországon élő egyik fia, Went István dr. természettudós, a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem magántanára. A debreceni gróf Tisza István Tudományegyetem orvosprofesszori kara a fiatal tudóst, — alig 33 éves — ünnepélyes keretek között fogadta tagjai sorába, mint az egyetem nyilvános rendes professzorát.

Ezzel a kinevezéssel egy újabb aradi karrier került a magyarországi tudományos körök érdeklődésének középpontjába. Went István dr. 1899-ben született Aradon, a háború alatt az aradi 28-as vadászszázalónál szolgált és miután a harcereket megjárta, 1918-ban iratkozott be a budapesti egyetem orvostani fakultására. A szorgalmas ifjú mint a Bakteriológiai Intézet gyakornoka, német és angol lapokban irt közleményeivel keltett közfigyelmet. Kitüntetéssel tette le szigorlatait és mint tanársegéd, 1926-ban állami ösztöndíjjal került a párisi Sorbonnera. Párisi tartózkodása alatt Magyarország orvostársadalmát képviselte a Pasteur-kongresszuson és ebben a minőségében lett tagja a Népszövetség orvosi választmányának is. Kapcsolatokat nyert a bostoni Harvard-egyetemmel is, ahová meg is hívták. A magyar kultuszminisztérium a Rockefeller-alapból adott támogatást számára, hogy Párisban tökéletesített tudását két évi amerikai tudományos munkássággal mélyítse ki. Ezután — 1929-ben — egyetemi magántanárrá habilitálják. Ebben a minőségében a kopenhágai Nobel-díjas Krogh professzor munkatársa, majd bejárta a londoni, oxfordi és cambridgei egyetemeiket és huzamos időt töltött Németország tudományos intézeteiben is. Az elmúlt évben — külföldi tanulmányutjai után — a budapesti Egyetemi Bakteriológiai Intézet igazgatójává nevezték ki, melynek egykor gyakornoka volt. Ebben a diszes tudományos pozícióban találta új kitüntetését, mellyel a debreceni Élettani és Körtani intézetek igazgatójává, egyben rendes egyetemi professzorrá nevezték ki.

A fiatal aradi származású tudós karrierének újabb lépése általános örömet kelt Aradon, ahol sokan ismerték és emlékeznek rá. Édesapja, Went Manó, valamint bátyja, Went László, itt élnek ma is Aradon, míg öccse, Went Ferenc dr. a budapesti egyetem tanársegédje. Aradi ismerőseik és barátjaik szerencsekívánatokkal halmozták el a kitüntetett fiatal tudós boldog hozzátartozóit.

— **Sikerült megmenteni az aradi urileányt, aki morfiummal akarta magát megmérgezni.** Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában megemlékezünk arról, hogy Sz. Nagy Edith fiatal urileány morfiummal megmérgezte magát. Mint most megállapítást nyert, a jó családból származó, feltűnő szépségű leány öngyilkosságának oka egyrészt nagyfokú idegessége volt, de az öngyilkosság tervének megfogalmazásához hozzájárult az is, hogy Sz. Nagy Edith édesapja, akit az urileány imádásig szeretett, nemrégiben meghalt. A gondos ápolásnak sikerült Sz. Nagy Edithet az életnek megmenteni és a fiatal leány ma már el is hagyta a kórházat.

— **Egy évi fogházra ítélte a tábla Vay Kázmért.** Budapestről jelentik: Vay Kázmér ismeretes és régen huzódó vesztegetési ügyében a hozott másodfokon ítéletet a királyi tábla Gadó-tanácsa. A tábla Vay Kázmért egy évi, míg Halassyt és Litkét 10—10 havi fogházra ítélte.

— **Halálozás.** Stern Bernát 81 éves korában Aradon elhunyt. Hét évvel ezelőtt Nagyhalmágyon szélütés érte, akkor behozták Aradra és azóta ágyban fekvő beteg volt. Temetése kedden délelőtt tíz órakor lesz a str. Sinagogei (volt Chorin Aron-u.) 2—4. számú gyásházából. Az elhunytban Róth József, az Aradi Közlöny munkatársa nagyatyját gyászolja.

— **Putty Lya hagyatéka.** Londonból jelentik: Putty Liának, a tragikus körülmények között elhunyt filmszínésznőnek hagyatékát a newyorki törvényszék most becsülte fel és eszerint a filmsztár hagyatéka 1.133 dollár tesz ki. Ezt az összeget Putty Lia két árvája öröklí.

— **Fogalt hófehérre varázsolja és dezinficiálja a Mira fogcsem.** Egy tubus 15 lei. Földes gyógyszerár Arad.

Pesti utad műsorán

legyen rajta:

FLÓRIÁN
Hangulatos kis kávéház

— ZENE —

BUDAPEST

IV., Régi posta-ucca 5.

T: 897-66.

— **Ujabb földrengés volt Macedóniában.** Athénből jelentik: Görög Macedóniából ma újabb borzalmas földrengés hírének közlik. Pratoniki mellett a legújabb földrengés következtében a bányában egy tárna beomlott. Eddig negyven halottat hoztak felszínre a föld alól. Amadioni sziget, amelyen 250 család lakott, a tengerbe süllyedt.

— **Eltélték az aradi árvíz hiénáit.** A tavaszi emlékeztető árvíznel Buzescu Luca nikalakai vegyeskereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy mentés ürügye alatt raktárát ismeretlen tettesek kifosztották és ezzel fektélyes anyagi kárt okoztak neki. A bevezetett rendőri nyomozás megállapította, hogy a lopást Nadaban Sava, Pleveciu Sava, Ion és Nici Ion követték el, akik az árvíz által okozott zavart kihasználva, behatoltak az üzlethelyiség raktárába és az ott található élelmiszereket ellopták. Az aradi törvényszék ma tárgyalta le az árvíz hiénáinak bűnperét, akik tagadták a terhükre rótt bűncselekményt és azzal érveltek, hogy a raktárt menteni akarták, mentés után nem volt idejük az árukészletet jogos tulajdonosának visszaszolgáltatni és ezzel magyarázható, hogy azt a rendőrség náluk találta meg. Az aradi törvényszék mind a négy tolvajt nyolc hónapi fogházra ítélte, azonkívül kötelezte őket a kereskedőnek okozott kár megtérítésére is. Az ítélet ellen az elítéltek felebbezést jelentettek be a temesvári táblához.

— **Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el.** Nőorvosi klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Erélyes rendszabályok a veszettkutyák garázdálkodása ellen.** A veszettségi esetek elterjedésével kapcsolatban, Aradváros egészségügyi bizottsága radikális lépésre szánta el magát. Elhatározták, hogy interveniálnak a város interimár-bizottságánál, hogy az eddigi négy városi pecér számát legalább nyolcra emeljék fel. Annak megakadályozására pedig, hogy a kóborló kutyák ne veszélyeztessék tovább a járókelők személyi biztonságát, olyértelmű határozatot fogadtak el, hogy mindazokat a kutyákat, amelyek után gazdáik nem fizetik rendszeresen az adót, hatósági kényszerrel kiirtják. Együttal pedig a városi egészségügyi hivatal közgei egy újabb energikus strichnin-akciót folytassanak le az egész város területén, hogy a gazdátlanul kóborló ebeket kiirtsák. Helyes a hatóságok erélyes akciója, de állandóan szem előtt kell tartani azt, hogy a járványt sohasem a gondozott belvárosi fajkutyák terjesztik, hanem a külvárosokban kóborló ebek. Csak azért szaporítani a pecérek számát, hogy többen legyenek azok, akik nem egészen önzetlenül, csakis a féltett fajkutyákra vadásznak, — feljesen fölösleges. Menjenek ki a perifériákra, ott valóban hasznos munkát fejthetnek ki.

— **Dr. Lakatos szanatórium, Baden bei Wien,** az őszi idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők, — külön szívsztály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Osztatlan részvét kísérte utolsó útjára Strauszmann Jakob lippai főrabbit

Lippa. (Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársától.) Spontán megnyilvánult részvét mellett helyezték ma délután örök nyugalomra Strauszmann Jakabot, az országszerte ismert, népszerű főrabbit, aki vasárnap hajnalban, 72 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt.

Strauszmann Jakob mint hitközségi metsző és kántor került Lippára 26 éves korában. Hamarosan közkedvelt lett a város zsidósága előtt és állását közmegelegedéssel töltötte be husz esztendőn keresztül. Nagy örömet keltett, amiképpen huszonnégy év előtt Lippa főrabbija lett és csakhamar országszerte ismert nevet szerzett magának szónoki tehetségével és rokonszenves egyéniségével. Messze környékről keresték fel tanácsokért és magas intelligenciájáért mindenki nagyrabecsülte.

Hatalmas gyászoló tömeg jelenlétében, teljes egyszerűséggel temették el ma délután Strauszmann Jakabot. A zuhogó eső dacára is ott volt a temetésen egész Lippa társadalma és Aradról is impozáns számban utaztak ki Lippára. A templom melletti lakás udvarán folyt le a gyászszertartás, amelyet Weisz aradi főkántor éneke kísért. Az egyszerű fakoporsó előtt dr. Vágvölgyi Lajos aradi főrabbi mondotta el magasszárnyalású beszédét, amelyben az elhunyt pályafutását vázolta, majd hivei, családja iránt megnyilvánult határtalan szeretetét megható szavakkal vázolta. Vágvölgyi nagy hatású beszéde után Sonnenschein Eliás pankotai főrabbi beszélt Strauszmann érdemeiről. Siebig lippai főesperes, pápai kamarás megkapó szavakkal mondotta el, hogy felekezeti különbség nélkül, egyformán gyászolja Lippa társadalma nagy halottját. Pálar István román nyelvű lelkész, majd Dabau görög keleti esperes román nyelven bucsuztatták a halottat. Ezután a lippai Munkás Dalárda megrázó gyászdalt énekelt Lévy Emil karnagy vezetésével. Dr. Márton Zsigmond temesvári gimnáziumi tanár az Országos Zsidó Nemzeti Szövetség nevében, míg Gara Armin dr. az aradi tagozat kiküldöttjeként mondták el gyászbeszédüket.

A megjelentek között ott láttuk még Radu Craciun és Manoilă espereseket, Ingerl Alajos lippai interimár-elnököt, Schmidt és Novac jegyzőket, valamint Lippa egész társadalmát, felekezeti különbség nélkül. A gyászoló család tagjai mélyen lesújtva állottak Strauszmann Jakab ravatalánál és a megnyilvánult általános részvét közepette kísérték ki az elhunyt rabbit utolsó útjára. Strauszmann Jakabot fia: Lippai Dezső volt aradi lapszerkesztő, jelenleg Budapesti újságíró, Strauszmann József, aki a párisi tudományegyetem orvosi fakultásának hallgatója, azonkívül leánya és veje, Szende Artur, a Banca Marmorosch temesvári fiókjának cégvezetője és unokája, Szende Olly gyászolják.

— **Lezajlott Aradon a műkotorék-verseny.** Erdekfeszítő verseny színhelye volt vasárnap délután az aradi várallé. A temesvári Fajkutyapártoló Egyesület rendezésében rendorkutya-bemutató és műkotorék-verseny zajlott le, a közönség őszinte érdeklődése mellett. A várterületen felállított tribün megtelt kutya-barátokkal és érdeklődőkkel, akik izgatottan kísérték figyelemmel a műkotorék-verseny lefolyását. Rengeteg mulattató jelenet adódott az izgalmas kutya-róka küzdelem során és a győztes favoritot lelkesen megjelenezték. Csúpan a rendezés miatt panaszkodott a közönség, mivel a nagy melegben ülőhely nem állott rendelkezésükre és egy kis frissítő is elkelte volna a hosszadalmas verseny lezajlása közben. Mindazonáltal a jelenlevők jól szórakoztak és a vendég-kutyákat őszinte teiszénnyilvánításokkal fogadták.

— **Megjelent az új Bedeus-menetrend.** Nélkülözhetetlen minden kulturember számára a zsebben hordható menetrend, amelyet mindig magánál viselhet s bármikor szükség adódik rá, a vonat pontos indulási és érkezési idejét megállapíthatja. Minden menetrend-változásnál megjelenik a Bedeus-féle zsebmeneand, amely ezen a téren valóban hézagpótló és felőleli pontosan az új menetrend teljes tartalmát. Mindössze 16 lejté kapható bármelyik trafikban vagy utazási irodában.

SPORT KÖZLÖNY

Románia válogatott labdarugócsapatára súlyos vereséget mért a lengyel válogatott

Lengyelország—Románia 5:0 (4:0)

A katasztrófális vereség hallatára joggal tehetjük fel a kérdést, hogy vajjon Románia futbalsportja visszaesett, vagy csak a válogatott összetétele okozta ez a nem várt és súlyos vereséget? A román futbalsport hibákkal küzd — ez a tény, ezt mutatta a belgrádi futballtorna is, ahol Románia a várakozás ellenére gyengén szerepelt. A mostani gyászos eredmény szinte megdöbbentően hatott és ennek főokát a szakértők abban látják, hogy a válogatott csapatnak nincs gerince, rosszak a halfok. Érdekes, hogy Aradot a válogatásnál mellőzik, holott köztudomású, hogy a legjobb halfjátkosok — ellentétben a csatárokkal — nálunk vannak és egymaga Arad három olyan feveztet tudna egymás mellé állítani amely a legjobb válogatott halvesorral is felvenné a versenyt. A csapatot letörte *Lapusneanu* kapus indiszponáltsága, akit később *Czinczér* váltott fel, de ő sem tudta megakadályozni a további gólokat. Románia csapata a következő összeállításban vette fel a küzdelmet: *Lapusneanu, (Czinczér)—Bürger, Albu—Robe, Steinbach,*

(Vogl), Lakatos, (Moravetz)—Glanczmann, Schwartz, (Kovács), Sepi, Bodola, Dobai.

Fábris jugoszláv bíró sipjére a lengyelek indítanak és máris megszületik az első gól, amelyet *Navrot* center mintegy 15 méterről ér el a tehetetlen kapuvédő mellett. A második gól a 8. percben esik, *Navrot* 30 méteres lövéséből, amelyet *Lapusneanu* a kezei között enged be. Ismét a center gólja jön, míg a 30-ik percben *Urban* lövése *Bürger* lábáról pattan a hálóba, majd *Mathias* a II-ik féldő 35-ik percében ötre emeli a góllényt és ezzel beállította a végeredményt.

A győztes csapat kitünő együttes. Az osztrák iskolát játsszák, pompás technika, taktikai készség, lövőképesség és tempóbirás jellemzik ezt a csapatot, amely kitünő impressziókat keltett. A román csapatból csak *Czinczér* és *Bürger* elégtettek ki, a csapatsorban *Bodola* és *Dobai* mutattak valamit. *Glanczmann* nem volt a pályán, *Schwartz* és *Kovács* csak statisztáltak, *Sepit* kár volt sérülten beállítani. A legnagyobb baj a halvesornál volt, amelynek egyetlen tagja sem felelt meg feladatának.

Osztrák diadal — magyar tragédia

Ausztria három fronton is vereséget mért a magyarokra — A nagy válogatott 3:2 arányú vereséget szenvedett, Budapest reprezentánsai egy fél tucat gólt kaptak Bécsben, míg Florisdorf a II. liga reprezentatívjaira vert rá

A magyar futball tudása megkopott, fény elhomályosult, — ez a megállapítás nem ujkeletű, de most megerősíti ezt a vasárnapi háromszoros debacle. Magyarország három fronton szenvedett vereséget, három csapata verezett el. A nagy válogatott otthonában vert rá a legjobbnak mondott magyar tizenegyre, a második garnitúra, amely Budapest válogatott-

jai címén szerepelt, Bécsben alig korrigálható, súlyos vereséget szenvedett, míg a másik liga válogatottja ugyancsak Budapesten kapott ki. Ha az osztrákok háromszoros győzelmének gólarányát vesszük, úgy az még jobban ki-domborítja a súlyos magyar kudarcot, mert a három lejátszott meccs gólokban 13:4-et jelent az osztrákok előnyére.

Temesvár vezet az Arad és Temesvár közötti válogatott tenniszversenyen

A versenyt 5:3 állásnál félbeszakították — Szép küzdelmek voltak az AAC házi versenyén

Aradon vasárnap két tenniszverseny volt, egyik — a kiemelkedőbb — Arad és Temesvár legjobb versenyzőinek találkozása, másik az AAC házi versenye. Beszámolunk a következő:

Vasárnap délelőtt gyér érdeklődés mellett vette kezdetét az Arad és Temesvár közötti válogatott verseny, de délutánra a nézőközönség nagy számban jelent meg és a jelen voltak szép, izgalmas és élvezetes küzdelmeknek voltak szemtanúi. A verseny 5:3 állással félbeszakadt, de a kijátszott formák figyelembevételénél a legjobb esetben is a 10 játszmából álló verseny vereségének arányát 6:4-re javíthatjuk, ha úgy számolunk, hogy a félbemaradt két szám közül egyet Arad nyer meg. Részletes eredmények:

Ungár—Wechsler 8:6, 7:6 w. o. Somló—Gitta 6:1, 6:3, Vámos—Ludwig 6:1, 6:4, Somogyi Klári—Fülöppné 6:3, 6:2, Czapp Pönci—Schwartzné 6:1, 3:0 (félbemaradt), Fülöppné, Ungár—Somogyi, Wechsler 6:2 (félbemaradt), Czapp, Somló—Holländerné, Vámos 6:4, 8:6, Ungár, Ludwig—Gitta, Crasnié dr. 10:8, 6:3, Popovici, Somló—Wechsler, Dabici 6:1, 8:6, Somogyi, Holländerné—Fülöppné, Czapp 6:1, 6:2. A versenyt valószínűleg jövő vasárnap folytatják.

Az AAC házi versenyét részben befejezték, a helyezések a következők:

Férfi-egyes I. oszt.: 1. Aranyossy Sándor. 2. Paál Jenő. 3. Vancu Victor és Kristyóry Gábor

Női-egyes I. oszt.: 1. Rodler Manyi. 2. Steiner Boris. 3. Holczer Luci és Weichelt Paula.

Férfi-páros I. oszt.: 1. Somlay László—Paál Jenő. 2. Kristyóry Gábor—Aranyossy S. 3. Vancu Victor—Kuszálík Jenő.

Női-páros I. oszt.: 1. Rodler Manyi—Steiner Boris. 2. Weichelt P.—Pálffy Gy.-né. 3. Vancu V.-né—Mosoiuné és Lukács B.—Ferdinánd E.

Vegyespáros I. oszt.: 1. Diószeghy J.-né—Aranyossy. 2. Rodler M.—Vancu V. 3. Tankné—Kristyóry és Kemény M.—Somlay.

II. osztály. Férfi-egyes II. oszt.: 1. Török Pál. 2. Kuszálík Jenő. 3. Rodler Ferenc és Popetz J.

Női-egyes II. oszt.: Az első helyért Grechner R. és Weichelt Paula fognak megküzdeni. 3. Steiner Boris—Holczer Lili.

Kezdők versenye. Férfi-egyes: 1. Auer János. 2. Farkas Zoltán. 3. Bertha Titusz és Balogh J.

Női-egyes: 1. Winkler Trudi. 2. Staiger Paula. 3. Vancu Victorné és Halper Annus

Ismét győzött az ATE

Pontot veszített az AAC — Szerencsével győzött az Olimpia-PTT

Az I. osztályban csonka bajnoki forduló látszottak, amelyek közül meglepetésnek számít az AAC pontvesztése. Az ATE biztosan győzött, míg az Olimpia-PTT szerencsének köszönheti a győzelmét, — mert az egyébként kitünő kvalitásokkal rendelkező együttesnek váratlanul komoly ellenfele volt a Tricolor. A bajnoki táblázat az ötödik forduló teljes lebonyolítása után így fest:

1. ATE	5	4	1	—	15	4	9
2. Unirea	5	3	1	1	16	4	9
3. Olimpia	5	3	1	1	8	6	7
4. AAC	5	2	2	1	11	11	6
5. Transilvania	5	1	2	2	5	4	4
6. Soimi	5	1	1	3	5	13	3
7. Hakoah	5	1	1	3	5	14	3
8. Tricolor	5	—	1	4	4	11	1

Győzött a ploesti-i Tricolor, így a második helyre került

Tricolor (Ploesti)—Crisana 4:1 (1:0)

Ploestiből jelentik: Közös megegyezéssel hozták előre a nap egyetlen nemzeti bajnok mérkőzését. A ploesti-i találkozó újabb meglepetést hozott. A Tricolor a Nemzeti Bajnokság legszeszélyesebb csapata. A Crisana elbizakodottan játszott. A mérkőzés különösen erős küzdelemben dőlt el a Tricolor javára. Góllövő: Spira (3) és Stefanescu. Karlach szerezte a Crisana vigaszgólját. Nity Niculescu bíró kezében tartotta a mérkőzést.

A táblázat az A. csapatban így fest:

1. CFR Bukarest	2	2	—	—	6:2	4
2. Tricolor	2	2	—	1	8:4	4
3. Gloria-CFR	1	1	—	—	2:1	2
4. Ripensia	2	1	—	1	5:3	2
5. Crisana	2	1	—	1	4:4	2
6. Romania	2	—	—	2	1:5	—
7. Soimi	2	—	—	2	0:7	—

O Tíz ember is elég volt a győzelemhez. ATE—Soimi 3:0 (1:0). A mérkőzés nivótlan volt, pedig a kezdete jóval biztatott. Az ATE: Szabó és Tóth segítette hozzá a győzelemhez. Tóth egymaga két gólt rugott. Bíró: Polaretzky.

O Pontoztkodás az AAC-pályán, AAC—Transilvania 1:1 (1:1). Az AAC-pályán lejátszott mérkőzés Puskás, illetve Bódi góljaival döntetlenül végződött. A mérkőzést Tomi vezette.

O Finisben győzött az Olimpia. Olimpia-PTT—Tricolor 2:1 (1:0). A két pontot a győztes csapat az utolsó percben szerezte meg, ugyanis a döntetlenre álló mérkőzésen a 40-ik percben Comlosan által lőtt gól jelentette az Olimpia-PTT számára a győzelmét. Gólszerzők: Lepis, Comlosan, illetve Babo. Bíró: Pálffy.

O Döntetlenül végződött az Egyetértés—Juventus meccs. A II. osztályban is csonka forduló bonyolítottak le. Az Egyetértés és Juventus megosztottak a pontokon, a Vulturul valósággal legázolta a RAC-ot. A Titanus—Frontiera mérkőzés elmaradt, miután a Titanus késve érkezett. Eredmények: Egyetértés—Juventus 1:1 (1:0). Bíró: Pfeiffer. — Vulturul—RAC 6:1 (1:1). Bíró: Morócz. — A Titanus—Frontiera mérkőzésre a Titanus autódefekt következtében késve érkezett, így a bíró lefújta a meccset.

O Barátságos mérkőzések. AAC kakasok—Olimpia-PTT vegyes 2:1 (0:1). Gólszerzők: Auer (2), illetve Baranyi. Bíró: Pálkás. — AMTE oldb.—Unirea oldb. 8:0 (2:0). Bíró: Primixil.

O Szövetségi díjmérkőzések. A második csapatok részére kiírt bajnokságban egyes klubok a pihenő első csapataikat szerepeltetik és ez magyarázza az óriási gólarányt. AMTE—AAC 5:0 (2:0). — Gloria—Transilvania 28:0 (11:0). — AVMSE—Unirea 18:1 (10:0).

O Vidéki eredmények. Kolozsvár: Wiener SC—Kolozsvár kombináltja 3:2 (0:2). — Nagyvárad: Egyetértés—Törekvés 1:1 (0:0). — Temesvár: Ilsa—TAC 3:1 (3:0). Rapid—Banatul 2:1 (1:0). — Resica: UDR Kinizsi 5:0 (3:0). — Brassó: IAR—Victoria 3:0 (0:0). Olimpia—Astra 2:1 (2:0). Brasovia—BMTE 4:0. — Lugos: LMTE—Vulturii 3:2 (1:1)

Mály János nyerte a „Valaszky“ kerékpáros emlékversenyt

Az aradi Meteor kerékpár-klub vasárnap rendezte a temesvári országúton Valaszky Sándor által kerékpáros emlékére 30 km. távon országúti kerékpáros versenyét. A versenyző egyesületen kívül a nagyváradi Kolping és a kisszentmiklósi Banatul kerékpáros versenyzői vettek részt.

A verseny eredményei: 1. Mály (Meteor) 59 perc 56 mp. 2. Klug (Banatul) 59 perc 57 mp. 3. Burián (Meteor) 1.01 perc 40 mp. 4. Post (Meteor). 5. Orosz. 6. Gelcz (Meteor). 7. Neumer (Meteor).

Kétszer vezetett a magyar válogatott, öngóllal mégis kikapott az osztrákoktól

Ausztria—Magyarország 3:2 (1:1)

Budapest 30.000 néző előtt folyt le a 71-ik osztrák-magyar válogatott mérkőzés, egy gólos magyar vereséget hozott. A magyar csapat az első félidőben fölényben játszott.

Nagy magyar támadásokkal indult meg a mérkőzés, de az osztrák védelem jól működik. A 32. percben — hosszú ostrom után, — Kalmár lövése jelent gólt. Tovább ostromol a magyar csapat és újabb gól helyett, az osztrákok kiegyenlítettek. A 43. percben labda száll a magyar kapu felé. Aknai vetődve akarja védeni, de Borsányi olyan szerencsétlenül teszi bele a lábát, hogy az ellenkező sarokba perdül. Öngól.

A második félidőben nagy lendülettel támadnak a magyarok és már a második percben Déry újra megszerzi a vezetést. Az osztrákoknak sikerül a 26. percben kiegyenlíteni (2:2).

Magyar fölény van a gól után is, de a technikás osztrákok biztosabban kezelik a labdát és a 38. percben Braun váratlan lövése a győztes gólt eredményezi az osztrákoknak. Gól után remény volna egyenlíteni, de a magyaroknak nincs szerencséjük.

Budapest válogatottja félucrat gólt kapott Bécsben

A magyar csapat teljesen csődött mondott, egy pillanatig sem tudott veszélyes lenni ellenfelére. A magyar csapatban csupán Háda kapus és Kóvágo hátvéd nyújtottak elfogadható teljesítményt. A bécsiek állandóan uralták a mezőnyt és ostrom alatt tartották a magyar kaput. A 35. percben Hüttl szabadrugásból szerezte meg a vezetést. A 37. percben Háda egy tizenegyest kivédett, míg a 41. percben Adelbrecht lötte a bécsiek második gólját. A második félidőben ez volt a gólok sorrendje: 10. p. Hüttl, 12. p. Adelbrecht, 33. p. Hüttl, 40. p. Adelbrecht.

Külföldi eredmények, külföldi események néhány sorban

Budapest: Horthy Miklós, Magyarország kormányzójának jelenlétében a BESZKART-pályán ünnepelték a diadalmos magyar olimpiákonokat. — Békescsaba: A Törekvés 6:2 arányban verte a Csabai MÁV-ot, ezzel országos vasutas-bajnok lett. — Budapest: A Magyar II. profiligában egy mérkőzést játszottak le és pedig: Schell—Rákospalota 2:0 (1:0). — Prága: A cseh I. profiligában eredményei: Slavia—Bohemians 3:1, Sparta—Kladno 2:1, Liben—Viktória Zizkov 2:1, TFK—Viktória Pilsen 3:1, SK Nahod SK Pilsen 4:1. — Debrecen: A Borskai a szombati győzelme után, ismét diadalmaskodott, a Magyar Kupa-küzdelem során 4:0 arányban vert rá az Attilára. — Budapest: Magyar amatőr-bajnokság: ETMK—BSE 2:2, MÁVAG—MTK 4:1, Elektromos—FTC 2:0, Postás—BEAC 5:2, URAK—33 FC 3:1, UTE—PSC 2:2. — Belgrád: A Budai „11” szombaton nagyjelentőségű győzelme aratott, vasárnap a Jugoszláviától 2:1 arányú minimális vereséget szenvedett. — Szolnok: A Budapest válogatottját 6:0-ra legyőző Dél válogatott 4:3 arányú vereséget szenvedett Dél legjobbjaival.

O Ujabb osztrák győzelem, Nürnbergben az osztrák kombinált 2:0 (1:0) arányban verte az ottani kombináltat.

Ujdonság!

R. C. A. amerikai Rádió

Typ. R. 4. = 6+1 csöves

SUPERHETERODYN dinamikus hangszórával

Lej 11.500 Vezérképviselő: WEISZ & Co ARAD, Str. EMINESCU (Deák Ferenc-ucca) 14. szám.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

„Rentabilitás nélkül nincs hitel.”

Vigyázó László vezérigazgató érdekes fejtegetései — Az intervencionizmus helyes alkalmazása — A munka is értékmérő

Az egyik erdélyi közgazdasági hetilapban mélyenszántó tanulmány jelent meg az állami intervencionizmusról. Ez a probléma tudvaleg annál aktuálisabb, mert a kormány éppen most foglalkozik az import kontingenlárlásának tervével. Az értékes cikket Vigyázó László az Astra-gyár ny. vezérigazgatója írta és azt — kivonatossan — az alábbiakban adjuk, anélkül, hogy az abban foglaltak mellett foglalnánk állást:

A tanulmányban Vigyázó kifejti, hogy a kapitalizmusnak csak bázisa az individualizmus és a magántulajdon, mely csak eszköz az emberi kultúrák közösség jólétének, színvonalának emelésére és nem végső cél. A modern társadalom kezdeti állapotában szükséges volt és megmagyarázható az egyoldalú intervencionizmus. De az idők változásával és az emberi igények növekedésével az egyoldalú intervencionizmus helyett az igazságos, az általános emberi érdekeket szolgáló intervencionizmusnak kell jönnie. A nehézség éppen abban van, hogy mi a jogos és igazságos intervencionizmus. Világos, hogy intervencionizmus létezik, amióta államilag szervezett társadalom létezik. Világos az is, hogy az intervencionizmus fogalma alatt igen sok méltánytalanság, igazságtalanság, jogtalanság születik és ez igen sok hibának lett a kuforrása és a mai gazdasági válság kibővüléséhez sokban hozzájárult.

Néhány aktuális példát sorol fel ezután a tanulmány. A vámvédelemmel kapcsolatban megemlíti, hogy abban az esetben, ha ezt az állami élet magasabb szempontja diktálja és addig, míg az diktálja, addig jogosult és előnyököt hoz: függetlenül a külföldtől, a fizetési mérleget javítja, más foglalkozásnál szabaddá váló és növekvő népességnek elhelyezkedését lehetővé teszi. Addig állhat fenn tehát egy prohibív jellegű vámvédelem, míg az új közgazdasági árucikk belföldi termelése megindul és biztosítva van. A későbbi időben és ezt a célt szem előtt tévesztő vámvédelem már nem az ipart, nem az állam érdekét szolgálja, hanem az egyének más társadalmi réteg rovására való meggazdagodását. Az olyan ipar, amelyet ilyen módon védenek, akarva, nem akarva, parazitává válik a társadalomnak, ugyanakkor pedig — mert üvegházban tartották — megfelelő elaszticitással nem rendelkezik, az első szélről elsorvad és ily módon mérhetetlen nagyságu nemzeti vagyon semmisül meg. Kifejti a cikk — a mezőgazdaságnál alkalmazott intervencionizmusról: a bolettáról, a prémiumról szólva — hogy a helytelen intervencionizmus alapján a föld ára esett, mert az esetleges termelési haszon nem a munka nyomán, hanem a prémium alapján folyt be. Rávilágít a felsorolt példák után arra, hogy ha az eddig alkalmazott intervencionizmus nem hozta meg a kívánt eredményt, annak oka nem az intervencionizmus tényében, hanem annak alkalmazási módjában és idejében leli magyarázatát. Nem az intervencionizmust kell tehát megszüntetni — mondja a tanulmány — hanem a helyes alkalmazásának terét kell kibővíteni és az eddig egyoldalúan alkalmazott intervencionizmus igazságtalanságait kell jóvátenni.

A fenti szempontok szemellett tartása mellett a tőke védelmét a helyesen alkalmazott intervencionizmussal az általános érdekek figyelembevétele mellett fenn kell tartani, de ugyanakkor ugyanezen elvük szem előtt tartása mellett ki kell terjeszteni a munkára is. A tőkét a munkával egyenjogósítani kell.

A munkát a kapitalista gazdasági rendszer,

Marx után, kényelmesen árucikknek tekintik, melynek értékét a kínálat és kereslet szabályozza. Árucikk, melyet akkor veszek, ha kell, addig fűttem, míg van. Most csak 8 órai mennyiséget fűtök, éjelt, ünnepnapot, munkanélküli állapotot, öreg kort nem. Az árkalkuláció egyetlen önkényes faktora, melyet szükséges rosszként felfogva, csökkenő eladási árak esetén változatlan haszon fenntartása érdekében redukálhatok. Ezt a felfogást kell a kapitalizmus kétértelmű kiirtani. A tőke érték, sőt értékmérő, a munkát is azzá kell tenni. Két egyenrangú energiaforrásnak kell tekinteni, mely az ember szolgálatába állítva megteremti a magasabbrendű emberi kultúrát. A munka érték és nem árucikk, mely akkor is érték marad, ha nem veszem igénybe. A tőke megtartja jogait, csak elveszti szuverenitását és ebből keletkezett diktatúrát. Itt kell a megfelelő intervencionizmus, itt kell az elhatározó lépés eddigi tapogatózó lépések helyett.

Hogy azonban a gazdasági válságból kikászoldjunk, nem képzelhető el egy passzív szemlélettel és a válság következményei felett való siránkozással. A válság likvidálása csak úgy képzelhető el, tempóját csak úgy lehet siettetni, ha a megzavart koordinált gazdasági tényezőket egy olyan közös kényszerpályára hozzuk, melyben minden komponens gazdasági tényező az ő hatását kifejezheti és minden sulygyen állapotot zavaró momentumokat egy másik tényező hatásával ellensúlyozzuk. Így a mezőgazdaság talpraállítása nélkül ipari fellendülés nem fog bekövetkezni, a munkanélküliek és a városi lakosság vásárló képességének helyreállítása nélkül még további ár-esések estén sincs fogyasztás. Rentabilitás nélkül nincs bizalom, nincs hitel. Együtt és egyszerre kell e kérdést megoldani.

— Megkezdődtek a gátjavítások a Vesz-tőhelyen. Mint az Aradi Közlöny megírta, az egykori vesz-tőhelytelepi védőgátrendszer javítási munkálatait az aradi Steiner József műépítész nyerte el. A gátemelési és erősítési munkálatokat a cég, — értesüléseink szerint — már a mai napon megkezdte.

— Árlejtés a megyei gazdák vetőmagellátására. Ma tartotta meg Arad megye gazdasági hivatalában a megyei vetőmagsegély-akció bizottsága az árlejtést, amelyet a megyei gazdák számára beszerzendő vetőmag beszerzése céljából tartottak. Az árlejtésen, amelyen dr. Lázár Ágoston megyei prefektus elnök, megjelent Popu M. János dr. alispán, Trailescu Ionel dr. az Iparkamara képviselőjében, Botosani aligazgató, a Serviciul Agricolilor képviselőjében Radovan Milivoi (Arad), Memete Teodor (Kisjenő) és Seimann, a Mezőgazdasági Kamara képviselője. Az ajánlatok felbontásánál megállapítást nyert, hogy öt ajánlat érkezett. Az ajánlattevők a következők: Anghel C. Ádám, Pop C. István (Konop), Zerma György (Komlós), Telecan Ion (Simánd) és az Agentura Generala S. A. Az ajánlatok felett minden valószínűség szerint csupán október hó 8-án döntenek, mivel addig a segélyakcióban érdekelt gazdasági szervezetek minden szakszerű szempontból felülvizsgálják az ajánlatokat.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

Elvitathatatlan, mégis csak

M. FISCHER-nél

a Fehér Kereszt sarkán kapni a

**legszebb árut
a legolcsóbban**

8864

Bucurestibe költözöm! Modern képergetés féláron!

Őszi ruhákat és kabátokat legszebben fest, tisztít, valamint gátérokat legolcsóbban fényez
KNAPP modernül berendezett vállalata
v. Weltzer J.-u II. — — v. Magyar-u. 10.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratelm: „HUNGARIOTEL“.

Bérházak vízvezetékének havi karbantar-
tását jutányos árban vállalom.

Weisz Márton vízvezeték és csatornázási vállalat
Strada Eminescu 14. (Deák F.,u.)

Ruhák, kabátok festése és vegyítisztítása aj gépekkel a legmodernebb
Hospodár-nál legszebben s leggyorsabban
Arad, Str. Troliescu (volt Teleki-ucca) 13.

**Belvárosi
sark bérház**

15 lakás, 5 üzlet, 210.000 lei évi bér-
jövédellel 1,400,000 lejért eladó.
Megbízott: Petrán, Arad, Piale Av-
ram Iancu 16. (Szabadság-tér). 8870

Motork

100 HP. Diesel, 55 és 85 HP. Szívó-
gáz, 30 és 12 HP. Nyersolaj, 80, 25
és 20 HP. Petróleum motorok és egy
komplett hidraulikus olajsajtó eladó
Friedrich Testvérek, Temesvár.

A hadiözvegyek és rokkant közkatonák

**A törvény rendezte a nyugdíjmegállapítása
rokkant közkatonák és hadiözvegyek régi sérelmeit --**

Az erdélyi rokkantak hét év óta folytattak szinte késhegyig menő harcot aziránt, hogy nyugdíjukat a miniszterium egységesítse a régi királyságbeli rokkantak nyugdíjaival, akik összehasonlíthatatlanul kedvezőbben voltak elbírálvá, mint az erdélyiek. Mig Erdélyben voltak rokkantkategorriák, amelyek havi 97 lei nyugdíjat kaptak, addig a régi királyságban a legalacsonyabb rokkant-nyugdíj is 2000 lejen felül volt havonként. A Monitorul Oficial legutolsó számában megjelent módosítás alapján véve egy régi sérelmet orvosol. Az eddigi rokkanttörvény ugyanis kizárólag a tiszték és altiszték nyugdíjára vonatkozott, a törvénynek egyik módosítása különbséget is tett az aktív és nem aktív katonák között, mig a törvénynek ez a legújabb módosítása jogba helyezi a rokkant közkatonát is. A módosítás megállapítja, hogy a rokkant egy hónapra mennyi nyugdíjat élvez. A hivatalos tabella a következő:

Az u. n. „mare mutilat“ (százszázalékos rokkant, teljes munkaképtelen): városban, ha nőtlén 3750 lei, ha nős 4375 lei, egy gyermekkel 4875 lei, két gyermekkel 5375 lei, három gyermekkel 5750 lei, négy gyermekkel 6125 lei, minden további gyerek után 375 lei. Falun: ha nőtlén 1875, ha nős 2785, egy gyermekkel 2435, két gyermekkel 2685, három gyermekkel 3065, minden további gyerek után 190 lei. Száz százalékos rokkant városban: ha nőtlén 2500, ha nős 3125, egy gyermekkel 3125 két gyermekkel 4125, három gyermekkel 4500, négy gyermekkel 4875, minden további gyerek után 375 lei. Falun: 1250 lei, ha nőtlén, ha nős 1560, egy gyermekkel 1810, két gyermekkel 2060, három gyermekkel 2250, négy gyermekkel 2440, minden további gyerek után 190 lei.

Nyolcvan százalékos rokkant, a városban, ha nőtlén 2000, ha nős 2500, egy gyermekkel 2900, két gyermekkel 3300, három gyermekkel 3600, négy gyermekkel 3900, minden további gyerek után 300 lei. Falun: ha nőtlén 1000, ha nős 1240, egy gyermekkel 1450, két gyermekkel 1650, három gyermekkel 1800, négy gyermekkel 1950, minden további gyerek után 150 lei.

Hatvan százalékos rokkant a városban, ha nőtlén 1500, ha nős 1875, egy gyermekkel 2175, két gyermekkel 2475, három gyermekkel 2700, négy gyermekkel 2925, minden további gyerek után 225 lei. Falun: ha nőtlén 750, ha nős 940, egy gyermekkel 1090, két gyermekkel 1240, három gyermekkel 1350, négy

gyerekkel 1460, minden további gyerek után 110 lei.

Negyven százalékos rokkant, városban, ha nőtlén 1000, ha nős 1250, egy gyermekkel 1450, két gyermekkel 1550, három gyermekkel 1800, négy gyermekkel 1950, minden további gyerek után 150 lei. Falun, ha nőtlén 500, ha nős 625, egy gyermekkel 725, két gyermekkel 825, három gyermekkel 900, négy gyermekkel 975, minden további gyerek után 75 lei.

Husz százalékos rokkant városban, ha nőtlén 500, ha nős 625, egy gyermekkel 725, két gyermekkel 825, három gyermekkel 900, négy gyermekkel 975, minden további gyerek után 75 lei. Falun, ha nőtlén 250, ha nős 310, egy gyermekkel 360, két gyermekkel 410, három gyermekkel 450, négy gyermekkel 490, minden további gyerek után 40 lei.

Hadiözvegy, ha nem ment férjhez és városban él 1250, egy gyermekkel 3625, két gyermekkel 4125, három gyermekkel 4500, négy gyermekkel 4875, minden további gyerek után 375 lei. Falun, ha nem ment újból férjhez és gyermektelen 625, egy gyermekkel 1810, két gyermekkel 2060, három gyermekkel 2250, négy gyermekkel 2440, minden további gyerek után 190 lei.

Hadiözvegy, ha újból férjhez ment és városban él és gyermektelen 625, egy gyermekkel 3625, két gyermekkel 4125, 3 gyermekkel 4500, 4 gyermekkel 4875, minden további gyerek után 375 lei. Falun, ha nem ment újból férjhez és gyermektelen 625, egy gyermekkel 1810, két gyermekkel 2060, három gyermekkel 2250, négy gyermekkel 2440, minden további gyerek után 190 lei.

Rádió műsor

-- Romániai időszámítás. --

KEDD, OKTÓBER 4.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 20.40: Gramofon. 21: Mihail zongora és Ghiul hegedűművész Schumann A-dur szonátáját játszik. 21.45: Krasniansky zongoraművész. 22.15: Thaler csellóművész. — Budapest I. 10.15: A Sternberg hangszergyár gramofonhangversenye. 13: Déli harangszó. 13.05: Orosz balalajka zenekar hangversenye. 4.30: Diák félóra. 5: Vályi Nagy Géza gyermekversei. 6: Szalonzenekari hangverseny. 7.15: Francia nyelvoktatás. 7.45: A Budai

Dalárda hangversenye. 8.30: Hl. Sáray Elemér és cigányzenekarának hangversenye. 9.30: Régi újságok apró hírei, Dr. Kun Andor előadása. 10.15: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. A hangverseny után kb. 11.45: Jazz zenekar hangversenye. — Bécs. 12.30: Cerda zenekar. 14.10: Gramofon. 16.20: Éjl zenék. 17.50: Mayer—Achtshort zenekar szórakoztató zenéje. 20.40: Hummer zenekar. 23.10: Fabian jazz a Palmhof kávéházból. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13.05: Gramofon. 17: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 20.30: Gramofon. 21: Tomics operaténés. 23.30: Cigányzene. — Heilsberg. 17: Zenel játékok gyermekeknek. 17.30: Szrakoztató zene. 20.30: Operettészletek. — Kalundborg. 23. Ujabb magyar zene. Zádor Jenő: Vátozatok egy magyar népdal felett. Hubay: Az álarc, balettzene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Ruzicska szalonötös. 15.30: Rádiózenekar. — Milano. 18: Könnyű zene. 20.30: Gramofon. 21.30: Offenbach: Orpheus az alvilágban. — Róma. 18.30: Zenekari és énekhangverseny. 21.45: Római négyes hangverseny. — Svájc! Aleman adó. 20. Chopin keringők. 21.10: A jazz 1918—1932-ig. 21.50: Szórakoztató zene. 22: Schnitzler jelenet.

SZERDA, OKTÓBER 5.

Bukarest. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Dnicu-zenekar: Könnyű és román zene. 20.40: Gramofon. 21: Simoniu Márka operaténés. 21.20: Szimfonikus hangverseny. 22.15: Hora: Ill. szvit. Haydn: Szimfonia. — Budapest I. 10.15: Virány László szalonzenekarának hangversenye. 13: Déli harangszó. 13.05: Banda Marci és cigányzenekarának hangversenye. 5: Az adós és hátelező védelme, Dr. Auer György előadása. 6: Az Al-lástan Zenészek Szimfonikus Zenekarának hangversenye. 7.30: Olasz nyelvoktatás. 8: Őszi tárlat. Mocsányi László és Lakos Tibor vidám hangfestészete. 8.45: Az Országos Liszt Ferenc Társaság hangversenye. 11.45: Táncczene, Gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30: Adler négyes. 13.40: Mischa Elman gramofon lemezek. 16.20: Hecht Ada szopránénekesnő dalokat és áriákat énekel. 18: Gramofon. 22: Holzer zenekar népszerű hangversenye. — Belgrád. 12: Gramofon. 17: Gramofon. 18: Népdalok. 18.30: Cigányzene. 20.30: Ven déglői zene. 21.30: Zseszely hegedűművész. 22.10: Hangjáték. 23: Rádiózenekar. — Berlin. 17.45: Zongora verseny. 19: Fuvós zene. 21.05: A filharmonikusok szimfonikus hangversenye. Utána: Táncczene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 15.30: Gramofon. 18: Katonazene. 19.30: Gramofon. 19.40: Szlovák népdalok. — Langenberg. 18: Szórakoztató zene. 21: Schubert és Strauss János művek. 23.30—1: Szórakoztató és táncczene. — Pozsony. 12.05: Gramofon. 13.20: Rádiózenekar. 19: Magyar óra: A magyar nő feladata, Heitzler Teri magyar népdalokat énekel. Szavallat. Liszt: Loreley, Beintz: Dal. Dohnányi: Miért sir a hegedűm

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

MAGYAR-NEMET gyorsíró levelezőnöt keres helyi nagyvállalat „Gyorairó” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala. 3868

INTELLIGENS német kisasszony 10 napra állást keres. Címeket „Wienerin” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala. 3369

GAZDASSZONYNAK ajánljuk közép-kora jobb nő. Vidékre is megy. Főzet, varrást vállal. Cím Nánásiné, v. Schwoidel-ucca 14. 3372

TISZTA mindenest keresek v. Erzsébet-körut 37. sz., ajtó 7., 2-5 között. 3375

VETÉLÉSELADÁS.

STINGL keresztúros zongora, karikahajós varrógép, írógép eladó. Ioan Calvin 35.

FORD csukott teherkocsi, autobuszhoz is alkalmas, jókarban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

3x4 szép ebédlőszőnyeg,

keleti perzsák, modern ebédlők, uriszoba, szalónok, előszobafalak, amerikai gyermekocsi, állólámpa, festmények, 6 szem. ezüst, antik butorok eladók. Keresek valódi és hazai perzsaszőnyegeket, ezüst evőeszközöket, ezüst tálcákat, dísztárgyakat, stb. „ARS” bizom. üzlet Strada Eminescu 30., Ortutay-palota.

HASZNALT, de jó állapotban levő vízvezeték kiöntő-kagyló, megvételre keresetlik. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatala kérék.

UJ ÜZLETBBRENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház mesternél.

SÜRGŐSEN KERESSEK férfi és nő bündákat kisebb-nagyobb keleti és helyben készített perzsaszőnyegeket, velencei tükröt, ezüst evőeszköz és ezüst dísztárgyakat, márkás porcellánokat, ékszereket egész szobaberendezéseket, egy-egy bútorokat, arany fogsorokat, gyári szőnyegeket, sezlont és sezlontérítőket, store függöny dísztárgyakat, stb. SALGÖNE bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi ucca), Neuman-palota. 1000

LAKÁS.

Gesucht

für 1. Novemb. grosses Zimmer, Wohnküche, Bad, neues Haus bevorzugt. Adresse bitte in Administration. 3371

BELVÁROS SZÍVEBEN különbejáratú butorozott tiszta szoba, fürdőszoba és zongorahasználattal, esetleg. ellátással, kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3289

1-2 szobás gargon lakást

jól butorozva, külön fürdőszobával, teljesen külön bejáratú a város központjában keresek november 1-re. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatala kérék. 3367

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

HAROMSZOBÁS földszinti vagy első emeleti modernlakás központban, november 1-re keresetlik. Címek az Aradi Közlöny kiadóhivatala kérének. 3378

INGATLAN.

ELADÓ villanegyedben modern adómentes ház. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3328

Alkalmi házeladás!

Volt Szabadság-térhez egészen közel, egy 2 lakásra is elosztható, modern 5 szobás lakás, teljesen alapincézett, magas földszintes uri magánház, áron alul, 450.000 lejért; ezenkívül több kisebb és nagyobb bérházak alkalmi áron eladók

Boross-ügynökségnél Str. Bratianu (v. Weitzer J.-u.) 21. sz. Iparos-Othonnal szemben.

Paladies György

aszalós-mester
készít

épület, butort

és berendezéseket

feltűnő olcsó árban.

Arad, Str. Ghiba Birta 16. v. Varjassy József-ucca.)

Kiadó

gyárnak, üzemnek vagy raktárnak egy 30 mtr. hosszú, 10 mtr. széles, világos, egyemeletes épület, amely következőkből áll:

Földszinten 3 terem és 1 iroda kis folyosó, külön egy kazánház és szárító-épület.

Emeleten egész hosszban egy termes világos helyiség, villany-üzemelő, gáz, víz és Sohne-osztorával ellátva és külön udvarral elkerítve, október hóra.

Str. G. Alexandrescu (volt Berceányi Miklós-ucca 23. 3274

Üres házhely

126 négyzetű, a törvényszék melletti villanegyedben, 45 000 lejért eladó. Megbizott: Kiss Lajos „URANUL” ingatlanforgalmi irodája, város házával szemben: Bul. Reg. Ferdinand 1. szám, I. emelet. 3377

Olcsó árak

mellett szép és jó

szőrmeszákségeit Zimmermann Sándor

szücsnél, v. Eötvös-u. 5. szerezheti be. Ugyanott szőrméjavítások és alaktások olcsón eszközöltetnek. 2790

A Str. Sincal

(v. Szt. Antal-uccában)

egy teljesen modern villa parkirozott udvarral, november 1-16-1 kiad. — Értekezhetni Halmainál, Str. Eminescu 9. sz. (Deák Ferenc-ucca.) 3374

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

FILLÉRES GYORS

ARAD — BUDAPEST — ARAD

Aradi Közlöny — Dimineata — Az Est-lapok rendezésében

475.- lei oda-vissza utazás vas-
uti és vizumköltséggel

Budapest—BÉCS—Budapest

30 Pengő osztrák és visszatérő magyar vizummal együtt.

Indulás október 12-én,

egyéni és kollektív utlevéllel.

Jelentkezéseket elfogadnak és minden felvilágosítást megadnak az Aradi Közlöny kiadóhivatalai és Künstler Utazási Iroda,

délelőtt 9-12-ig, délután 3-6-ig